

Съвет за административната реформа

**Годишен доклад за
регулаторната политика през
2024 г.**

Настоящият доклад е изготвен от дирекция „Координация и модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерския съвет.

Докладът е одобрен от Съвета за административната реформа с Решение № 6 на Съвета за административната реформа от 2025 г.

Докладът е информация от общественения сектор по смисъла на Закона за достъп до обществена информация и подлежи на разпространение и повторно използване безусловно.

Докладът е публикуван на Портала за обществени консултации www.strategy.bg.

- Администрация на Министерския съвет, дирекция „Координация и модернизация на администрацията“
- бул. „Дондуков“ № 1
- 02/ 940 27 27
- www.strategy.bg

Портал за обществени консултации

Без защитени авторски права. Можете да използвате, възпроизвеждате, промените и разпространявате информацията, включително с търговска цел, без да е нужно съгласието на трето лице.

При цитиране: Годишен доклад за регулаторната политика през 2024 г., приет с Решение № 6 на Съвета за административната реформа от 2025 г.

Съдържание

Съдържание.....	3
1. Резюме на изводите от доклада.....	6
2. Обща информация.....	9
2. Нормативна рамка	11
3. Методологическа рамка	13
3. Планиране и динамика на нормативните актове	14
1. Планиране на нормотворческата дейност на Министерския съвет.....	15
2. Динамика на промените в действащите закони	19
3. Изводи	23
4. Предварителна оценка на въздействието.....	24
1. Видове нормативни актове с извършена предварителна оценка на въздействието.....	25
2. Качество на съгласуваните предварителни оценки на въздействието	27
3. Цялостна предварителна оценка на въздействието	30
4. Изводи	30
5. Обществени консултации.....	32
1. Обща информация.....	33
2. Срокове на обществените консултации	38
3. Пълнота на публикуваните комплекти документи.....	40
4. Осигуряване на обратна връзка.....	40
5. Изводи	41
6. Последваща оценка на въздействието	42
1. Последваща оценка на въздействието	43

2. Изводи	44
7. Намаляване на административната тежест и подобряване на административното обслужване.....	45
1. План за намаляване на административната тежест.....	46
2. План за действие за внедряване на административни услуги на принципа „епизод от живота“	48
3. Социологическо проучване за удовлетвореността на потребителите от административното обслужване	49
4. Изводи	49
8. Институционална рамка и административен капацитет	51
1. Институционална рамка	52
2. Административен капацитет	53
3. Изводи	54
9. Преглед на юриспруденцията	55
1. Практика на Конституционния съд	56
2. Практика на Върховния административен съд	56
3. Мотиви при налагане на вето от Президента	57
10. Институционални профили	58
1. Министерство на външните работи.....	59
2. Министерство на вътрешните работи.....	60
3. Министерство на електронното управление	61
4. Министерство на енергетиката	62
5. Министерство на здравеопазването	63
6. Министерство на земеделието и храните	63
7. Министерство на икономиката и индустрията	64
8. Министерство на иновациите и растежа	65
9. Министерство на културата.....	67
10. Министерство на младежта и спорта.....	67
11. Министерство на образованието и науката	68
12. Министерство на околната среда и водите	69
13. Министерство на отбраната.....	70

14. Министерство на правосъдието	71
15. Министерство на регионалното развитие и благоустройството.....	72
16. Министерство на транспорта и съобщенията.....	73
17. Министерство на труда и социалната политика.....	74
18. Министерство на туризма	75
19. Министерство на финансите	75
11. Допълнителни ресурси	78

1. Резюме на изводите от доклада

Основни изводи:

- През 2024 г. Министерският съвет е приел законодателна и оперативна програма за първата половина на 2024 г. Като мярка за повишаване на качеството на нормотворческия процес е приложен подходът на планиране от 2023 г., който предвижда изработването на „единни“ законопроекти, чрез които, в режим на подобро взаимодействие между институциите, да бъдат решени възможно най-широк кръг проблеми в изпълнение на различни приоритети.
- През 2024 г. Министерският съвет е одобрил общо 95 законопроекта - 71 са законопроекти, за които се изисква извършването на предварителна оценка на въздействието (ОВ), 1 оттегляне на законопроект, 6 за бюджетни закони и 17 законопроекта за ратификация (за които, според §1а от ДР на ЗНА, глава втора и трета на ЗНА, с изключение на мотивите по чл. 28 от ЗНА, не се прилагат). Данните показват известно намаляване на общия брой одобрени законопроекти спрямо 2023 г. (127 законопроекта), но този брой трябва да се разглежда в контекста на кратките срокове на работа на 45-то, 46-то, 47-то, 48-то, 49-то и 50-то Народно събрание и неритмичното планиране на нормотворческия процес в периода 2021-2024 г.
- За динамиката на нормотворческата дейност на Министерския съвет през 2024 г. (за разлика от 2022 г. и 2023 г.) е характерно ограничаване на тенденцията изработени законопроекти, свързани с решаването на различни проблеми и/или транспониране на правото на ЕС, да се одобряват от Министерския съвет по няколко пъти, тъй като не са приети от съответното Народно събрание.
- Изследването на динамиката на промените в законите показва, че през 2024 г. Кодексът за социално осигуряване е с най-много изменения (трайно влиза в статистиката за най-често променяни закони от проследяването им от 2007 г.). За първи път попадат в класацията Законът за влизането, пребиваването и напускането на РБ на гражданите на ЕС и членовете на техните семейства, Законът за висшето образование, Търговският закон, Законът за Министерството на вътрешните работи и Законът за ограничаване изменението на климата.
- През 2024 г., в сравнение с 2023 г., е налице намаление с близо 10% на общия брой представени за съгласуване от администрацията на Министерския съвет

предварителни оценки на въздействието. Тази тенденция е налице за втора поредна година.

- През 2024 г. са извършени 7 броя цялостни предварителни ОВ, като техният брой е намалял в сравнение с 2023 г., когато броят им е 9.
- Данните за 2024 г. показват, че в хода на съгласуването на всички предварителни оценки на въздействието, включително представените за повторно съгласуване, са формулирани 689 препоръки. Това е намаление с 26% в броя направени препоръки спрямо 2023 г.
- Общият брой на проведените консултации на национално ниво през 2024 г. е със 7% по-малък от този през предходната година – 567 за 2023 г. и 528 за 2024 г.
- Делът на националните консултации, завършили без предложения, продължава да намалява и за 2024 г. се отчита 3% намаление спрямо предходната година – 264 за 2023 г. и 233 за 2024 г.
- Обществените консултации, с получен най-голям брой предложения, са отново в област „Образование“ – общо 714 бр. или около 21% от всички получени предложения.
- Обществените консултации на национално ниво със срок по-кратък от 30 дни през 2024 г. са 137 бр. или около 26% от всички национални обществени консултации. Техният дял се запазва без промяна спрямо 2023 г.
- Продължават да са налице обществени консултации със срок от 13 дни - 9 обществени консултации, като 6 от тях са на подзаконови нормативни актове. Неспазването на минималния законов срок от 14 дни е предпоставка за отмяната им по съдебен ред. Данните като цяло свидетелстват за липса на познаване на съответните процедури, свързани с провеждане на обществени консултации.
- При провеждането на 5 обществени консултации не са публикувани всички изискуеми документи. Броят на тези консултации през 2023 г. също е пет.
- Продължава практиката да не се публикува съобщение, че не са получени предложения при провеждането на обществената консултация. Няма нормативно изискване за това, но липсата на справка за отразяване на предложенията или съобщение за липса на предложения създава неяснота дали няма постъпили предложения или не е изпълнено задължението за публикуване на справка за постъпили предложения.
- През 2024 г. са извършени само 3 последващи оценки на въздействието, което е значително намаление спрямо броя през 2023 г., когато са извършени 10 оценки.

- През 2024 г. продължават усилията на правителството за намаляване на административната тежест, като е Приет план за намаляване на административната тежест, съдържащ 235 мерки. Своевременното изпълнение на мерките би имало значителен ефект за намаляване на цялостните разходи за гражданите и бизнеса, свързани с предоставянето на административно обслужване.
- През 2024 г. в синхрон с политиката на Европейската комисия и ОИСР в областта на административното обслужване, която поставя фокус върху потребностите на потребителите при структурирането и предоставянето на публичните услуги, продължи инициативата на национално ниво, насочена към трансформиране на услугите, въз основа на принципа „епизоди от живота“.
- През 2024 г. са обучени 927 служители, в рамките на програма „Регулаторна политика“ в Кataloга на Института по публична администрация. Незадоволителният брой извършени цялостни предварителни и последващи оценки на въздействието, както и продължаващата практика през годините по възлагане на оценките на външни изпълнители, показват нуждата от допълнително надграждане на административния капацитет и придобиване на практически знания и умения от служителите. Съдържанието на учебните програми следва да бъде пряко обвързано с идентифицираните дефицити от гледна точка на качеството на изготвяните оценки, изведени в доклада.

2. Обща информация

Разделът съдържа информация за развитието на регулаторната политика през 2024 г., с акцент върху оценката на въздействието на нормативните актове.

1. Визия на регулаторната политика

Основният пакет от мерки за развитие на регулаторната политика на национално ниво, включително относно извършването на ОВ, провеждането на обществени консултации, повишаването на качеството на нормативните актове и намаляването на административната тежест се съдържат в Плана за действие за периода 2024 – 2026 г. за изпълнението на Националната програма за развитие България 2030, приет с Решение № 154 на Министерския съвет от 7 март 2024 г. Това са:

- Подприоритет 10.2. „Регулаторна политика в полза на икономическото развитие“ (Област на въздействие 10.2. А „Интелигентна регулаторна политика“):
 - Правителствен документ за регулаторната политика: принципи, водещи институции, правила;
 - Алтернативни подходи за регулиране на стопанската дейност: законодателно уреждане.
- Подприоритет 10.4. „Развитие на правната среда“ (Област на въздействие 10.4.А „Качество на нормативната рамка“):
 - Нов Закон за нормативните актове: включване на натрупаната съдебна практика и интегриране на Указ № 883 в ЗНА;
 - Насоки за изработване на нормативни актове на МС: институционална координация и съгласувано отразяване на политиките в нормативните актове;
 - Насоки за осъвременяване на законодателството: концепция и пътна карта;
 - Въвеждане на изискване за предварителна ОВ за проектите на подзаконови нормативни актове на министри.

През 2024 г. продължи инициативата на администрацията на Министерския съвет за систематизиране на усилията за подобряване на регулаторната политика на Република България. Тя е в контекста на процеса по присъединяване на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) и е насочена към подобряване на координацията между институциите при реализиране на различни елементи на регулаторната политика и установяването на водещата роля на администрацията на Министерския съвет в процеса.

В тази връзка и в изпълнение на подприоритет 10.2 „Регулаторна политика в полза на икономическото развитие“ на Националната програма „България 2030“, през 2024 г. започна изготвянето на Концепция за развитие на регулаторната политика, като бяха проведени предварителни консултации със заинтересованите страни. Финализирането и приемането на концепцията от Министерския съвет е планирано за 2025 г. Целта на концепцията е определянето на визията на правителството за развитието на регулаторната политика.

Изготвянето на законодателно решение за уреждане на алтернативните подходи за регулиране на стопанската дейност и създаването на насоки за изработване на нормативни актове и насоки за осъвременяване на законодателството не е завършено през 2024 г.

Изпълнението на мярката за въвеждане на изискване за предварителна ОВ за проектите на подзаконови нормативни актове на министри не е започнало през 2024 г.

През втората половина на 2023 г. и първата половина на 2024 г. е възстановена практиката за изготвяне на законодателна и оперативна програма на Министерския съвет¹. Приложен е нов модел за предлагане на законопроекти за разглеждане от Министерския съвет. С повишаване на координацията между министерствата при изработването на законопроекти е поставено началото на подхода за „единни законопроекти“, чрез които с едно изменение на закон да бъдат реализирани възможно най-много политики, да бъдат решени възможно най-много проблеми и да бъдат изпълнени възможно най-много ангажименти на страната за промяна в законодателството.

2. Нормативна рамка

Системата за извършване на оценка на въздействието на нормативните актове, в рамките на изпълнителната власт, е определена в Закона за нормативните актове (ЗНА). Съответните нормативни промени са в сила от 04 ноември 2016 г. и **към момента не са извършвани последващи промени**. Подзаконовата нормативна рамка включва Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието (последни промени през месец септември 2020 г.) и Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Съгласно, чл. 19 от ЗНА оценката на въздействието на нормативните актове е предварителна и последваща, а от своя страна предварителната оценка на въздействието е частична и цялостна.

Извършването на частична предварителна оценка на въздействието предхожда изработването на всеки проект на закон, кодекс и подзаконов нормативен акт на Министерския съвет. Изключенията, които законът допуска, са посочени в §1а от ДР на ЗНА²

Съгласно чл. 21 от ЗНА планирането на законопроектите и проектите на подзаконови нормативни актове на Министерския съвет се осъществява чрез изготвяне на шестмесечни

¹ Преди 2023 г. последните законодателна и оперативна програма на Министерския съвет са за първата половина на 2021 г.

² Според §1а изискването за извършване на оценка на въздействието (глава втора от ЗНА), както и изискванията на закона по отношение на изработването на проект на нормативен акт в глава трета от ЗНА, с изключение на мотивите (по чл. 28 от ЗНА) не се прилагат за законопроектите за държавния бюджет, за бюджета на държавното обществено осигуряване и за бюджета на Националната здравноосигурителна каса, както и за проекти на подзаконови нормативни актове, свързани с изпълнението на държавния бюджет, както и за законопроектите за изменение и допълнение на Конституцията на Република България, законопроектите за ратифициране и денонсиране на международни договори и проектите на нормативни актове, свързани с предотвратяване и ликвидиране на последиците от форсмажорни обстоятелства.

законодателна и оперативна програма. Включването на проекти на закони и кодекси в законодателната програма и на подзаконови нормативни актове на Министерския съвет в оперативната програма се осъществява след извършена предварителна ОВ. Програмите се публикуват³ на Портала за обществени консултации.

Съгласно чл. 21, ал. 5 от ЗНА предварителните ОВ на проектите на нормативни актове, подлежащи на разглеждане от Министерския съвет, се съгласуват с администрацията на Министерския съвет.

Съгласно УПМСНА функцията по съгласуване на предварителни оценки на въздействието е възложена на дирекция „Модернизация на администрацията“. Дирекцията работи за утвърждаване на практиката по извършване на оценка на въздействието, като гаранция за качество, ефективност и прозрачност в работата на централната администрация и като стандарт за информирано вземане на решения от Министерския съвет.

Съгласно чл. 22 от ЗНА органът, в чиято компетентност е изпълнението на нормативния акт, извършва последваща оценка на въздействието на новите закони, кодекси и подзаконови нормативни актове на Министерския съвет в срок от 5 години след влизането в сила на съответния нормативен акт. Извършените последващи оценки на въздействието се публикуват на интернет страницата на съответния орган и на [Портала за обществени консултации](#), в срок до 30 дни от извършването им.

Когато орган на местното самоуправление е извършил последваща оценка на въздействието, тя се публикува на интернет страницата на общината в срок до 30 дни от изготвянето ѝ.

Етапите и редът за извършване, както и съдържанието на оценката на въздействието, са уредени в Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието (НОМИОВ). Наличието на подробна уредба на видовете оценки, както и на специфичните изисквания за извършването им, дават необходимата яснота и последователност на процесите още при идентифициране на проблемите и разглеждането на вариантите за решаването им. [Приложенията към наредбата](#) образци на частична оценка на въздействието, на резюме на цялостна предварителна оценка на въздействието, както и определеното минимално съдържание на доклада към цялостната оценка на въздействието, задават необходимия стандарт по отношение на структурата на изложението в оценките, минималното им съдържание и представяне на събраната аналитична информация.

³ [Законодателна и оперативна програма на Министерския съвет за периода 1 януари - 30 юни 2024 г.](#)

3. Методологическа рамка

И през 2024 г. основните методологически документи са Ръководството за извършване на предварителна оценка на въздействието, прието с Решение № 728 на Министерския съвет от 05 декември 2019 г. и Ръководството за извършване на последваща оценка на въздействието, прието с Решение № 885 на Министерския съвет от 03 декември 2020 г.

В допълнение, унифицираща роля имат и одобрените от Съвета за административната реформа Стандарти за провеждане на обществени консултации и образци на доклади от извършени предварителна и последваща оценка на въздействието.

С оглед законодателното уреждане на алтернативни подходи за регулиране на стопанската дейност са изготвени Стандарти за прилагане на алтернативни регулаторни подходи, приети от Съвета за административната реформа на 03 септември 2020 г.

На Портала за обществени консултации е наличен списък и кратко представяне на нормативните и методологическите документи в областта на административното обслужване.

3. Планиране и динамика на нормативните актове

Разделът съдържа информация за честотата на промените в законите и проследява най-често изменяните и/или допълваните действащи закони. Включени са данни за различни периоди след 2007 г.

Представена е и законодателната активност на Министерския съвет.

1. Планиране на нормотворческата дейност на Министерския съвет

Законът за нормативните актове предвижда планирането да се осъществява чрез законодателна и оперативна програма на Министерския съвет за шестмесечен период, с цел осигуряване на необходимото време и ресурси за извършване на качествени предварителни оценки на въздействието и като допълнителна гаранция за прозрачност и предвидимост на предприетите нормативни промени. След приемането на програмите и в изпълнение на чл. 30, ал. 6 и чл. 30а, ал. 5 от УПМСНА, програмите се публикуват на Портала за обществени консултации (www.strategy.bg).

След установяване на законовото изискване в края на 2016 г. изготвянето на законодателна и оперативна програма на Министерския съвет е регулярна практика до 2021 г.⁴ В периода юли 2021 – юни 2023 г. и юни-декември – 2024 г. тази практика е нарушена, като за тези пет шестмесечни периода Министерският съвет не е приемал свои законодателна и оперативна програма. През 2024 г. са приети програми само за първата половина на годината.

Със законодателните програми за втората половина на 2023 г. и за първата половина на 2024 г. Министерският съвет си постави за цел установяването на неприлаган до момента модел, при който се осигурява максимално широка координация при изработването на законопроекти. Както е известно, поводите за извършване на промени в законите са много и разнообразни, а по отделни техни части компетентни може да бъдат различни държавни органи. До момента тези две обстоятелства предполагаха чести промени в едни и същи закони, понякога и от един и същ орган в много кратък период от време, което е сред причините за влошаването на качеството на законодателството и понижаването на ефективността на администрацията, ангажирана в голяма част от времето с промени в едни и същи закони.

В отговор на това предизвикателство е възприет нов подход при планирането и координацията в изработването на законопроекти от изпълнителната власт, съгласно който

⁴ [Законодателна и оперативна програма на Министерския съвет за периода 1 юли - 31 декември 2020 г.](#)
[Законодателна и оперативна програма на Министерския съвет за периода 1 януари - 30 юни 2020 г.](#)
[Законодателна и оперативна програма на Министерския съвет за периода 1 юли - 31 декември 2019 г.](#)
[Законодателна и оперативна програма на Министерския съвет за периода 1 януари - 30 юни 2019 г.](#)
[Законодателна и оперативна програма на Министерския съвет за периода 1 юли - 31 декември 2018 г.](#)
[Законодателна и оперативна програма на Министерския съвет за периода 1 януари - 30 юни 2018 г.](#)
[Законодателна и оперативна програма на Министерския съвет за периода 1 юли - 31 декември 2017 г.](#)
[Законодателна и оперативна програма на Министерския съвет за периода 1 септември - 31 декември 2023 г.](#)
[Законодателна и оперативна програма на Министерския съвет за периода 1 януари - 30 юни 2024 г.](#)

с една законодателна инициатива следва да бъдат решени възможно най-много проблеми и да бъдат реализирани възможно най-много приоритети на правителството. Заедно с изпълнението на политическия дневен ред и транспонирането на правото на Европейския съюз, са включени и промени в законите, които водят до намаляване на административната тежест, чрез облекчаване на процедури и служебен обмен на информация. За изработването на т. нар. „единни“ законодателни инициативи, законодателните програми за втората половина на 2023 г. и за първата половина на 2024 г. съдържат в основната си част законопроекти, при изработването на които са взети предвид най-малко:

- Програмата за управление на Република България за периода юни 2023 г. – декември 2024 г.;
- Националната програма за развитие „България 2030“;
- Националният план за възстановяване и устойчивост;
- Плановите за действие за 2023 г. и за 2024 г. с мерките, произтичащи от членството на България в ЕС и др.

Освен намаляване на честите промени в законите, целта на този подход е да се утвърди висок стандарт в работата на администрацията при планирането на нормотворческата дейност в изпълнителната власт. Този стандарт изисква процесът на планиране да се реализира комплексно, като се използват възможностите, които дава ЗНА за качествено планиране.

Доколкото за втората половина на 2024 г. не са приети законодателна и оперативна програма на Министерския съвет, този подход при планирането на законодателните инициативи е прилаган по преценка на ресорните министри.

Прилагането на подхода следва да продължи, като бъде възприет изцяло от администрацията, което от своя страна ще доведе до цялостно подобрене на ефективността при планирането на нормотворческия процес в изпълнителната власт.

Годишният доклад за регулаторната политика проследява⁵ броя на включените в законодателната и оперативната програма на Министерския съвет законопроекти, съответно проекти на подзаконови нормативни актове. Данните за периода 2017 – 2024 г. са представени във Фигура 1.

⁵ Предишно наименование „Годишен доклад за оценка на въздействието“

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Фигура 1: Законодателна и оперативна програма на МС в периода 2017 – 2024 г.

* Данните за 2017 г. включват само втората половина на годината, тъй като редовното правителство е избрано на 05 май 2017 г., след което реално е започнала нормотворческата му дейност за 2017 г.

** Данните за 2021 г. включват само първата половина на годината, тъй като след 11 май 2021 г. са назначени последователно две служебни правителства, които не са приемали законодателна и оперативна програма.

*** Данните за 2022 г. са с нулеви стойности, тъй като редовното и двете служебни правителства не са приемали законодателна и оперативна програма.

**** Данните за 2023 г. включват само втората половина на годината, тъй като само тогава има одобрени законодателна и оперативна програма.

***** Данните за 2024 г. включват само първата половина на годината, тъй като само тогава има одобрени законодателна и оперативна програма.

На Фигура 2 е представено съотношението между законопроектите, включени в законодателната програма на Министерския съвет и общия брой на разгледаните от него законопроекти за периода 2017 – 2024 г. Следва да се има предвид, че разминаването между планираните и разгледаните от МС законопроекти е дори по-съществено, тъй като не всички законопроекти от законодателната програма впоследствие са внесени за разглеждане в рамките на същото полугодие.

Фигура 2: Съотношение между броя на законопроектите от законодателната програма и одобрените законопроекти от МС в периода 2017 – 2024 г.

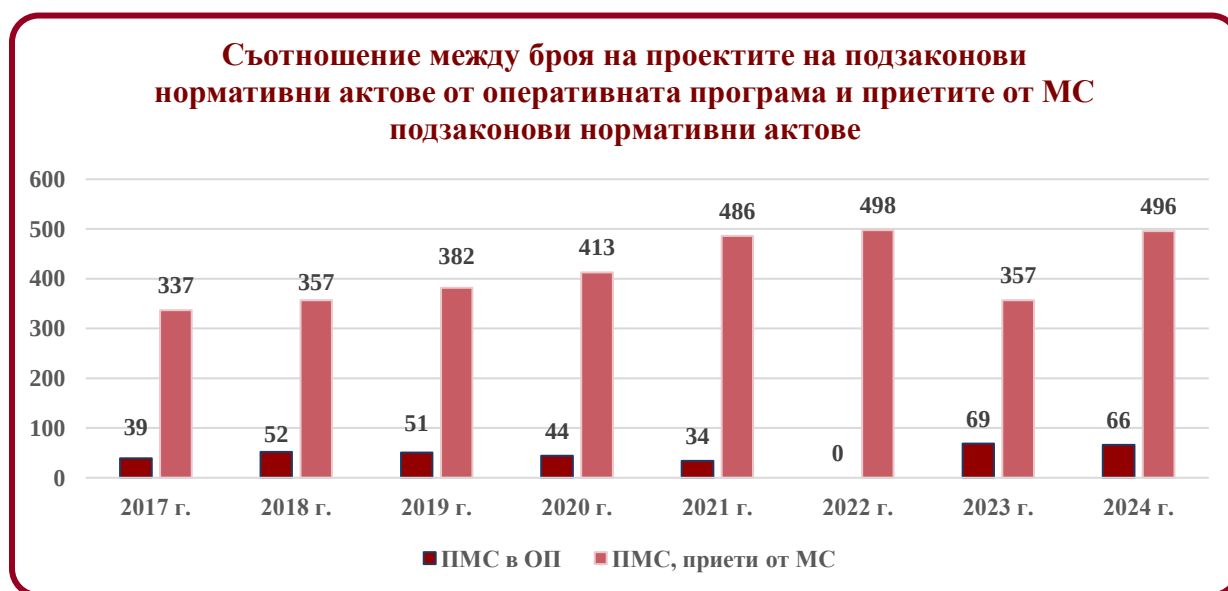

През 2024 г. Министерският съвет е одобрил общо 95 законопроекта - 71 са законопроекта, за които се изисква извършването на предварителна оценка на въздействието (ОВ), 1 оттегляне на законопроекта, 6 за бюджетни закони и 17 законопроекта за ратификация (за които, според §1а от ДР на ЗНА, глава втора и трета на ЗНА, с изключение на мотивите по чл. 28 от ЗНА, не се прилагат). Този брой обаче се разглежда в контекста на кратките срокове на работа на 45-то, 46-то, 47-то, 48-то, 49-то и 50-то Народно събрание и неритмичното планиране на нормотворческия процес в периода 2021-2024 г. В този смисъл, данните за 2024 г. показват известно намаляване на общия брой одобрени законопроекта (95) спрямо предходната година (127 законопроекта, от които 91 законопроекта са общ сбор от одобрените от Министерския съвет нови закони, закони за изменение и допълнение на действащи закони (за които се изисква извършването на предварителна ОВ) и традиционните бюджетни закони (за които, според §1а от ДР на ЗНА, глава втора и трета на ЗНА, с изключение на мотивите по чл. 28 от ЗНА, също не се прилагат) и 36 законопроекта за ратификация.)

За динамиката на нормотворческата дейност на Министерския съвет през 2024 г. (за разлика от 2022 г. и 2023 г.) е характерно, че се ограничи тенденцията изработени законопроекта, свързани с решаването на различни проблеми и/или транспониране на правото на ЕС, да се одобряват от Министерския съвет по няколко пъти, тъй като не се приемат от съответното Народно събрание.

Съотношението между броя на включените в оперативната програма и този на разгледаните и приетите от Министерския съвет **подзаконови нормативни актове** за периода 2017 – 2024 г. е представено на Фигура 3.

Фигура 3: Съотношение между броя на проектите на нормативни актове от оперативната програма и приетите от МС подзаконови нормативни актове в периода 2017 – 2024 г.

Както е отчетено и при законопроектите, отново не всички заложили в оперативната програма актове са внесени за разглеждане. Традиционно ниското съотношение между

планираните и приетите подзаконовни нормативни актове на Министерския съвет се запазва и през 2024 г. Следва, обаче, да се има предвид, че през 2024 г. има приета оперативна програма само за първата половина на годината, както и че в броя на приетите подзаконовни нормативни актове са включени и постановленията на Министерския съвет за одобряване на допълнителни разходи от държавния бюджет, които традиционно не се планират и не изискват задължително извършването на предварителна оценка на въздействието.

Друг инструмент, който се прилага за планиране и координация на нормотворческата дейност на Министерския съвет, са годишните планове за действие с мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС. Плановите се приемат от Министерския съвет на основание чл. 1, ал. 1, т. 7 от Постановление № 85 на Министерския съвет от 2007 г. за координация по въпросите на ЕС. Плановите са налични [на Портала за обществени консултации](#).

Изпълнението на плановите за действие е свързано в основната си част с предприемането на нормативни промени, чиято подготовка и приемане е подчинена на изискванията в ЗНА. Поради това, в периода 2016 – 2024 г. изпълнението на годишните планове за действие с мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС, се проследява и в контекста на заложените в ЗНА стандарти за качество на проектите на нормативни актове, които включват и конкретни изисквания към планирането на законодателните инициативи на Министерския съвет чрез законодателната и оперативната програма. Целта е всички предприети от Министерския съвет мерки на нормативно ниво да се реализират в рамките на двете програми и само по изключение да се приемат/одобряват проекти на нормативни актове, които не са включени в програмите.

Постигането на подобна цел е възможно само при координирано, комплексно прилагане на инструментите за планиране. В практически план това означава да бъдат създадени необходимите предпоставки (на нормативно и организационно ниво) всички предвидени проекти на нормативни актове, например във връзка с изпълнението на мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС, включени в плана за действие за съответната година и тези, в изпълнение на други актуални стратегически документи, да бъдат включени в законодателната и/или в оперативната програма на Министерския съвет за периода.

2. Динамика на промените в действащите закони

Честата промяна в нормативните актове е сериозен проблем, пред който са изправени гражданите и бизнеса. Той създава редица разходи за техните адресати, свързани с адаптиране на информационни системи, за внедряване на нови технологични решения, за администриране на организационните промени и т.н.

Особено значим е проблемът с честата промяна на законите/кодексите, тъй като за приемането на един закон са ангажирани много държавни органи в изпълнителната власт, както и законодателната власт. В повечето случаи промените в законите водят до промени и в подзаконовите нормативни актове, което изисква сериозни усилия за адресатите на

нормите за адаптиране към новата нормативна реалност. Честите промени в законите затрудняват и правосъдието и изграждането на стабилна съдебна практика, тъй като съдът следва да прилага постоянно променящи се норми – както процесуални, така и материални.

Поради тези причини проследяването на промените в законите е важен индикатор за стабилността на регулаторната рамка (без да бъде абсолютизиран). Честотата на промяна на законите е стандартен индикатор и за проследяване на качеството на законодателството, което е част от добрата регулаторна политика. След 2016 г., когато започва изготвянето на годишните доклади за оценка на въздействието (предишното наименование на текущия доклад), се проследява динамиката на промените в законите, с оглед преодоляване на проблема с честите им изменения.

В Таблица 1 са представени данни за динамиката на десетте най-често променяни закони в периода 2007-2013 г., десетте най-често променяни закони в периода 2014-2020 г., десетте най-често променяни закони в текущия период след 2021 г. и за отчетната 2024 г. Информацията отразява промените, реализирани по инициатива на Министерския съвет и на народните представители, обнародвани в Държавен вестник.

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Таблица 1: Десетте най-често променяни закони за периодите 2007-2013 г., 2014-2020 г., 2021-2024 г. и 2024 г.

	2007-2013 г.		2014-2020 г.		2021-2024 г.		2024 г.	
№	Закон	Брой промени	Закон	Брой промени	Закон	Брой промени	Закон	Брой промени
1.	Кодекс за социално осигуряване	56	Кодекс за социално осигуряване	49	Кодекс за социално осигуряване	24	Кодекс за социално осигуряване	8
2.	Закон за здравното осигуряване	42	Закон за движението по пътищата	40	Закон за акцизите и данъчните складове	20	Кодекс на труда	5
3.	Закон за здравето	41	Данъчно-осигурителен процесуален кодекс	38	Закон за здравето	20	Закон за акцизите и данъчните складове	5
4.	Закон за устройството на територията	38	Закон за кредитните институции	37	Закон за корпоративното подоходно облагане	19	Закон за висшето образование	5
5.	Кодекс на труда	33	Закон за електронните съобщения	34	Закон за съдебната власт	18	Закон за здравното осигуряване	5
6.	Данъчно-осигурителен процесуален кодекс	32	Закон за корпоративното подоходно облагане	34	Кодекс на труда	16	Търговски закон	5
7.	Закон за данъците върху доходите на физическите лица	29	Закон за устройство на територията	34	Закон за здравното осигуряване	16	Закон за МВР	4
8.	Закон за движението по пътищата	28	Закон за акцизите и данъчните складове	33	Закон за движението по пътищата	15	Закон за ограничаване изменението на климата	4
9.	Наказателен кодекс	27	Закон за данък върху добавената стойност	33	Наказателно-процесуален кодекс	14	Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България	4
10.	Закон за чужденците в Р България	27	Закон за здравното осигуряване	33	Закон за енергетиката	14	Закон за подпомагане на земеделските производители	4

Данните за законодателната активност на Министерския съвет са важни по две причини:

- в контекста на доброто законодателство се смята, че повечето приети закони следва да са предложени от Министерския съвет, тъй като администрацията разполага със секторната експертиза, участва в различни международни и национални формати за разработване и прилагане на по-добри политики, разполага с ресурси за разработване на политики и изработване на нормативни актове – експертни, аналитични, финансови, информационни и т.н.
- при равни други условия намалената динамика на законодателната дейност на Министерския съвет може да води до извод, че законодателството става по-устойчиво и същинският законотворчески процес е по-систематизиран и решава повече проблеми наведнъж. От друга страна, обаче, това може да бъде индикация за изместването на фокуса при разработването на законопроектите от изпълнителната власт към Народното събрание.

Това е причина в годишните доклади да се проследява динамиката на законотворческата дейност на Министерския съвет и съобразно контекста да се правят изводи за качеството на законотворческия процес в администрацията.

Броят на одобрените законопроекти от Министерския съвет в периода 2015 - 2024 г. е представен на Фигура 4.

Фигура 4: Брой на одобрените законопроекти от Министерския съвет в периода 2015 - 2024 г.

Данните за 2015 – 2020 г. показват тенденция за намаляване на броя на законопроектите, одобрени от Министерския съвет, с изключение на пика през 2019 г.

При разглеждането на данните за 2021 г., 2022 г., 2023 г. и 2024 г. трябва да се има предвид и посоченото по-горе относно кратките пълномощия на 45-тото, 46-тото, 47-тото, 48-мото, 49-тото, 50-тото Народно събрание, в чиито мандати не са разгледани всички законопроекти, които изпълнителната власт е изработила и които вероятно ще предложи на следващото Народно събрание.

3. Изводи

- През 2024 г. Министерският съвет е приел законодателна и оперативна програма за първата половина на годината. Като мярка за повишаване на качеството на нормотворческия процес е приложен подходът на планиране от 2023 г., който предвижда изработването на „единни“ законопроекти, чрез които, в режим на подобро взаимодействие между институциите, да бъдат решени възможно най-широк кръг проблеми в изпълнение на различни приоритети.
- През 2024 г. Министерският съвет е одобрил общо 95 законопроекта, като този брой се разглежда в контекста на кратките срокове на работа на 45-то, 46-то, 47-то, 48-то, 49 – то и 50-то Народно събрание и неритмичното планиране на нормотворческия процес в периода 2021-2024 г. В този смисъл, данните за 2024 г. показват известно намаляване на общия брой одобрени законопроекти (95) спрямо предходната година (127 законопроекта).
- За динамиката на нормотворческата дейност на Министерския съвет през 2024г. (за разлика от 2022 г. и 2023 г.) е характерно, че се ограничи тенденцията изработени законопроекти, свързани с решаването на различни проблеми и/или транспониране на правото на ЕС, да се одобряват от Министерския съвет по няколко пъти, тъй като не се приемат от съответното Народно събрание.
- Изследването на динамиката на промените в законите показва, че през 2024 г. Кодексът за социално осигуряване е с най-много изменения (трайно влиза в статистиката за най-често променяни закони от проследяването им от 2007 г.). За първи път попадат в класацията Законът за влизането, пребиваването и напускането на РБ на гражданите на ЕС и членовете на техните семейства, Законът за висшето образование, Търговският закон, Законът за МВР и Законът за ограничаване изменението на климата.

4. Предварителна оценка на въздействието

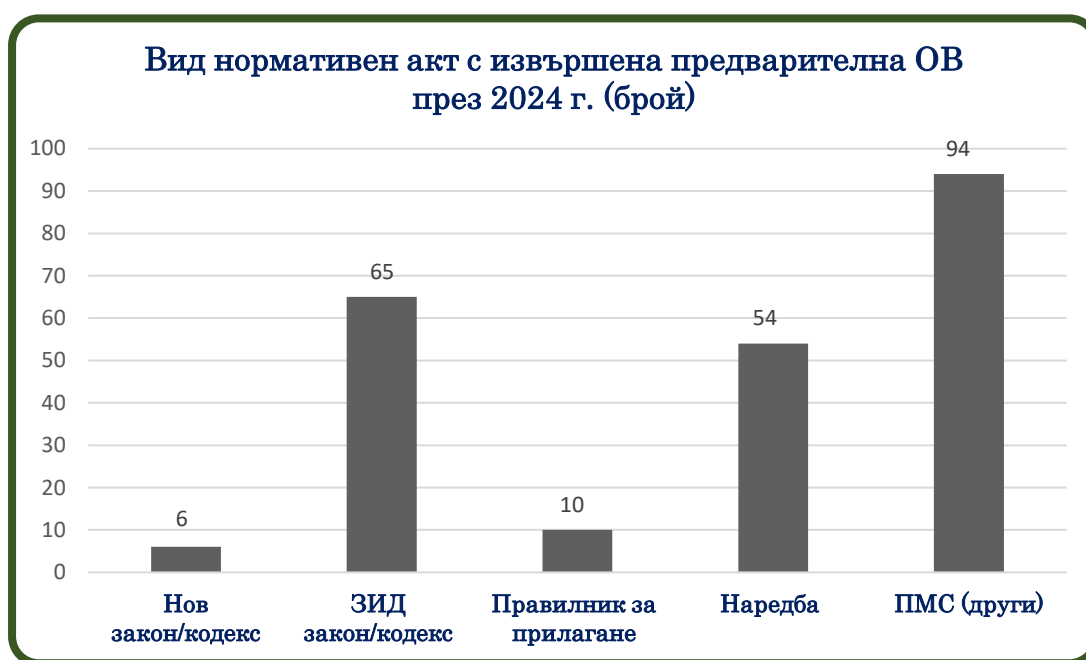
Разделът съдържа информация за планирането при извършване на предварителна оценка на въздействието в изпълнителната власт, видовете нормативни актове, за които е извършена предварителна оценка на въздействието, конкретните законопроекти, на които е извършена цялостна предварителна оценка на въздействието, както и информация за качеството на самите оценки през призмата на практиката на администрацията на Министерския съвет при предварителното им съгласуване.

1. Видове нормативни актове с извършена предварителна оценка на въздействието

През 2024 г. броят на съгласуваните от администрацията на Министерския съвет предварителни оценки на въздействието на проекти на нормативни актове е 229. От тях 7 са цялостни предварителни, а 222 са частични предварителни оценки на въздействието (данните не включват повторно съгласувани ОВ на един и същ проект на нормативен акт).

На Фигура 5 са представени данни за броя и видовете актове на Министерския съвет, чиито предварителни оценки на въздействието са съгласувани от администрацията на Министерския съвет.

Фигура 5: Вид нормативен акт с извършена предварителна ОВ (брой)

* Категорията „ПМС (други)“ включва постановленията на Министерския съвет, с които не са за приемане/изменение на правилник за прилагане на закон или наредба

** Законопроектите, на които е извършена и съгласувана предварителна оценка на въздействието са по-малко от приетите от Министерския съвет законопроекти, тъй като предварителните ОВ на някои законопроекти са изготвени преди 2024 г.

През 2024 г. е налице намаление с близо 10% спрямо 2023 г. на общия брой представени за съгласуване от администрацията на Министерския съвет предварителни оценки на въздействието, като тази тенденция се наблюдава за втора поредна година.

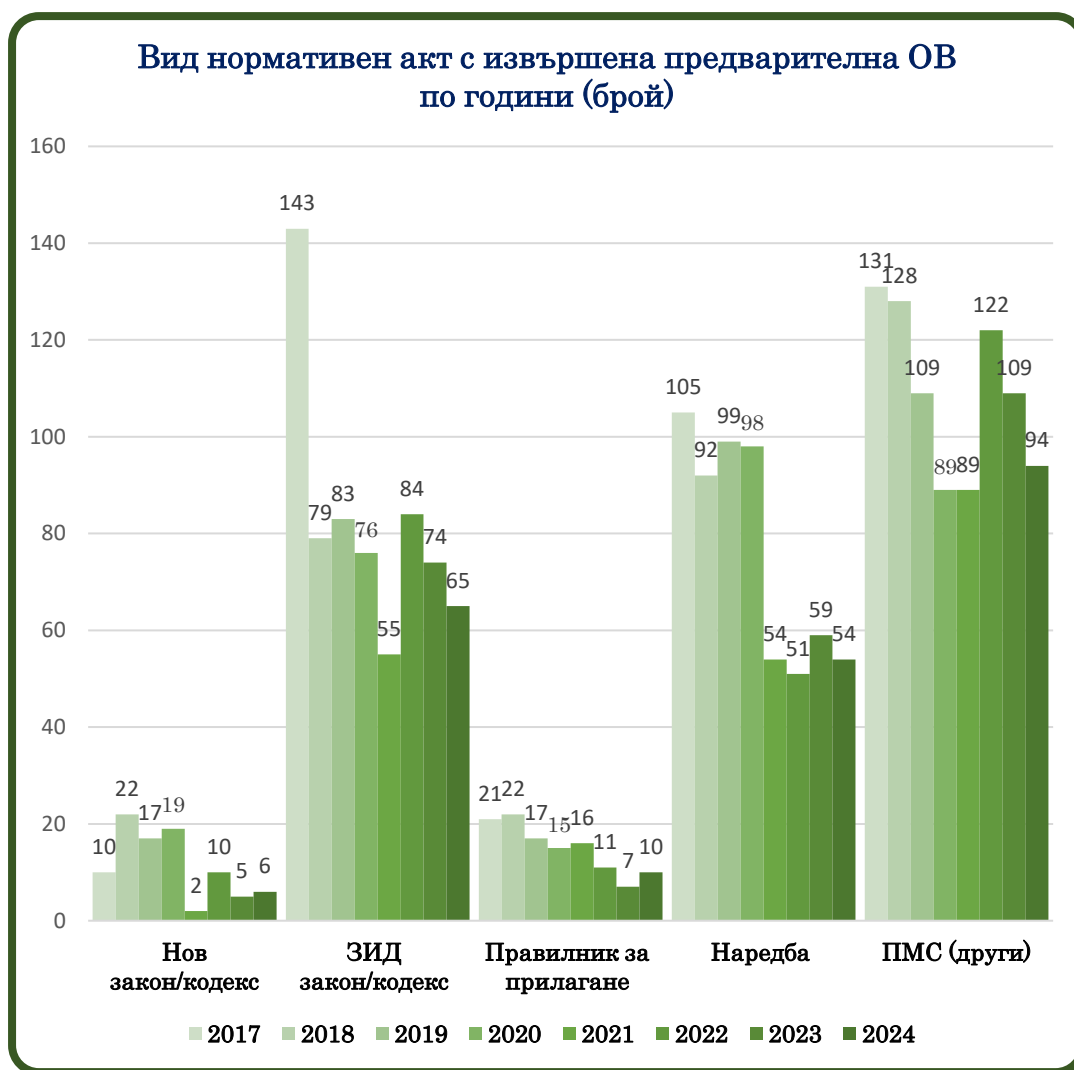
Данните показват, че броят на представените за съгласуване предварителни ОВ през 2024 г. е с 44% по-малък отколкото през 2017 г. – годината, за която е изготвен първият Годишен доклад за оценка на въздействието.

От съгласуваните общо 229 предварителни оценки на въздействието през 2024 г.:

- 29 % са частични предварителни оценки на въздействието на проекти на закони за изменение и допълнение на закони и кодекси;
- 2 % са цялостни предварителни оценки на въздействието на нови закони;
- 69 % е делът на подзаконовите нормативни актове от компетентността на Министерския съвет (правилници за прилагане на закони, наредби, тарифи, устройствени правилници и др.).

На Фигура 6 са представени данни за броя на съгласуваните от администрацията на Министерския съвет в периода 2017 - 2024 г. предварителни оценки на въздействието по видове актове на Министерския съвет.

Фигура 6: Вид нормативен акт с извършена предварителна ОВ по години (брой)

* Категорията „ПМС (други)“ включва постановленията на Министерския съвет, с които не са приети правилник за прилагане на закон или наредба

2. Качество на съгласуваните предварителни оценки на въздействието

Данните за 2024 г. показват, че в хода на съгласуването на всички предварителни оценки на въздействието, включително представените за повторно съгласуване, са формулирани 689 препоръки. Това е намаление с около 26% в броя направени препоръки спрямо 2023 г.

Разпределението на препоръките по раздели от образца за частична предварителна оценка на въздействието е следното:

- Общо 22,8% от коментарите се отнасят до разделите, разглеждащи различните варианти на действие:
 - Раздел 4 „Варианти на действие. Анализ на въздействията“ (13,8%);
 - Раздел 5 „Сравняване на вариантите“ (5,7%);
 - Раздел 6 „Избор на препоръчителен вариант“ (3,3%);
- 11,8% от препоръките се отнасят за раздел 1 „Проблем/проблеми за решаване“;
- 8,3% от препоръките се отнасят до раздел 2 „Цели“;
- 6,8% от препоръките се отнасят за раздел 3 „Заинтересовани страни“;
- Общо 21,9% от препоръките са свързани с анализа и оценката на административната и регулаторна тежест за гражданите и бизнеса и въздействието върху микро, малките и средните предприятия (МСП):
 - Раздел 6.1 „Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)“ (6,8%);
 - Раздел 6.2 „Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?“ (4,5%);
 - Раздел 6.3 „Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?“ (6%);
 - Раздел 6.4 „По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху МСП (включително по отделните проблеми)?“ (4,6%);
- По другите раздели са отправени общо 18,1% от всички коментари:
 - Раздел 6.5. „Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант“ (2,2%);
 - Раздел 7. „Консултации“ (4,8%);
 - Раздели 8 „Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?“ (0,4%);

- Раздел 9 „Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?“ (0,4%);
- Раздел 10. „Приложения“ (3,2%);
- Раздел 11. „Информационни източници“ (6,4%);
- Последваща оценка на въздействието (0,7%);
- Общите коментари по представените оценки представляват 10,3% от всички коментари.
- Предвид това, че структурата на съдържанието на частичните предварителни и на цялостните предварителни оценки на въздействието съвпада, при разбивката на препоръките по раздели е използвана структурата на Приложение № 1 към чл. 16 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието (в сила от 01 януари 2021 г.⁶).

В Таблица 2 е представена динамиката на препоръките на администрацията на Министерския съвет при съгласуваните предварителни оценки на въздействието за периода 2018 г. - 2024 г., по раздели (в брой):

Следва да бъде отчетена извършена промяна в структурата и номерацията на разделите, отнасящи се до представянето на различни варианти на действие в периода до 2020 г. и след това. Поради тази причина се наблюдава липса на данни по съответните раздели за посочените години.

Таблица 2: Брой препоръки по съгласуваните предварителни ОВ за периода 2018 г. - 2024 г. (по раздели)

Раздел	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.
Раздел 1 „Проблем/проблеми за решаване“	159	136	96	113	142	114	81
Раздел 2 „Цели“	59	44	38	51	78	95	57
Раздел 3 „Заинтересовани страни“	116	106	70	70	79	88	47
Раздел 4 „Варианти на действие“	166	160	140				
Раздел 5 „Отрицателни въздействия“	118	117	106				
Раздел 6 „Положителни въздействия“	104	116	99				
Раздел 4 „Варианти на действие. Анализ на въздействията“				121	143	122	95

⁶ Структурата на новото и старото Приложение 1 към чл. 16 от НОМИОВ е приравнена, с цел уеднаквяване на данните.

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Раздел 5 „Сравняване на вариантите“				28	31	55	39
Раздел 6 „Избор на препоръчителен вариант“				21	17	21	23
Раздел 6.1 „Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)“	65	80	57	47	20	51	47
Раздел 6.2 „Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)“	19	28	19	47	21	43	31
Раздел 6.3 „Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)“	9	12	17	53	24	48	41
Раздел 6.4 „По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)“	49	85	62	28	11	40	32
Раздел 6.5 „Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)“	10	6	10	8	6	23	15
Раздел 7 „Консултации“	24	26	20	12	15	66	33
Раздел 8 „Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?“	0	11	17	2	3	2	3
Раздел 9 „Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?“	6	2	7	3	2	3	3
Раздел 10 „Приложения“				4	4	30	22
Раздел 11 „Информационни източници“				0	15	59	44

3. Цялостна предварителна оценка на въздействието

Както е посочено по-горе през 2024 г. са извършени 7 цялостни предварителни оценки на въздействието. Извършването на цялостна предварителна оценка на въздействието е задължително при изработването на нови закони.

Извършените през 2024 г. цялостни предварителни оценки на въздействието са следните:

- Проект на Закон за виното и спиртните напитки;
- Проект на Закон за въвеждане на еврото в Република България;
- Проект на Закон за съдебната власт;
- Проект на Закон за насърчаване на доброволчеството;
- Проект на Закон за пазарите на криптоактиви;
- Проект на ЗИД за Закона за гражданското въздухоплаване;
- Проект на Закон за водоснабдяването и канализацията.

Броят на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието преди и след 2016 г. е представен на графиката по-долу:

4. Изводи

От направения анализ могат да се открият следните изводи:

- През 2024 г. е налице годишно намаление с близо 10% на общия брой представени за съгласуване от администрацията на Министерския съвет предварителни оценки на въздействието, като тенденцията се наблюдава втора поредна година.

- През 2024 г. са извършени 7 броя цялостни предварителни ОВ и техният брой е намалял в сравнение с 2023 г.
- Данните за 2024 г. показват, че в хода на съгласуването на всички предварителни оценки на въздействието, включително представените за повторно съгласуване, са формулирани 689 препоръки. Това е намаление с 26% спрямо направените препоръки през 2023 г.
- Съотношението на направените коментари по раздели, спрямо общия брой коментари се запазва спрямо 2023 г. Най-често срещаните проблеми в оценките са свързани с:
 - Раздела, отнасящ се до описание на проблемите – близо 12% от препоръките;
 - Раздела, отнасящ се до формулиране на целите – 8% от препоръките;
 - Разделите за описание на вариантите на действие – близо 14% от препоръките.

5. Обществени консултации

Разделът съдържа информация за проведените обществени консултации на Портала за обществени консултации през 2024 г. Представена е информация за областите на политика с най-много консултации и консултациите с най-много предложения. Извършен е преглед за наличието на всички изискуеми документи за провеждане на обществени консултации.

1. Обща информация

Съгласно Закона за нормативните актове и Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието обществени консултации се провеждат:

А.: при извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието (наречени „консултации“);

Б.: при изработен проект на нормативен акт, съгласно чл. 26 от ЗНА

Консултации със засегнатите страни при извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието

Съгласно чл. 24, ал. 1 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, консултации (познати още като „предварителни“) задължително се извършват само при извършването на цялостна предварителна оценка на въздействието. Замисълът на разпоредбата е процесът по извършване на оценка на въздействието да стартира на „бял лист“, максимално рано с манифестирането на процеса и със стартирането на събиране на данни за целите на оценката. Съгласно наредбата, тези консултации може да се провеждат чрез Портала за обществени консултации. В този случай задължително се изготвя консултационен документ. През 2024 г. са проведени 8 „предварителни“ консултации, в рамките на процеса по извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието. Наблюдава се **двукратно увеличаване на броя им спрямо 2023 г., когато са били 4**. Съответните консултации са:

- Консултационен документ относно проект на Закон за прилагане на Регламент (ЕС) № 2022/868 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно европейска рамка за управление на данните и за изменение на Регламент (ЕС) № 2018/1724;
- Консултационен документ относно проект на нов Закон за виното и спиртните напитки (ОВ е съгласувана от администрацията на МС);
- Консултационен документ относно проект на нов Закон за веригата на доставки на земеделски продукти и храни;
- Консултационен документ относно проект на Закон за устойчивост на критичните субекти;
- Консултационен документ относно Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване (ОВ е съгласувана от администрацията на МС);
- Консултационен документ относно Закон за обществения транспорт;
- Консултационен документ относно нов Закон за движението по пътищата;
- Консултационен документ относно Закон за пътнотранспортната система.

Консултации със засегнатите страни при извършване на последваща оценка на въздействието

- Консултационен документ относно последваща оценка на въздействието на Закона за регионалното развитие и Правилника за прилагането му за периода 2012-2023 г.

В допълнение е извършена и консултация при изготвянето на последваща оценка и окончателен доклад за изпълнението на Националната стратегия за регионално развитие за периода 2012-2022 г.

Обществени консултации при изработен проект на нормативен акт, съгласно чл. 26 от Закона за нормативните актове, и на други документи, публикувани на Портала за обществени консултации

В рамките обществените консултации по чл. 26 от ЗНА е предвидено проектът на акт и съпътстващите го документи да се публикуват на интернет страницата на съответната институция и на Портала за обществени консултации – www.strategy.bg. На Портала може да се извършват и други видове обществени консултации - на проекти на стратегически документи, „предварителни“ консултации и други свободни консултации. За периода 1 януари – 31 декември 2024 г. на Портала за обществени консултации са проведени **общо 704 обществени консултации**, както следва:

- **Национални обществени консултации (централна администрация) – 528 бр.;**
- **Обществени консултации на общинско ниво – 176 бр.**

През 2024 г. за втора поредна година е отчетено намаляване на общия брой на проведените консултации на национално ниво. Статистиката за последните 5 години разкрива следната динамика: За 2020 г. – 640 бр., за 2021 г. – 620 бр., за 2022 г. – 630 бр., за 2023 г. – 567 бр., за 2024 г. – 528 бр.

Следва да се отбележи, че местните власти не са нормативно задължени да използват портала, но въпреки това броят на проведените от тях консултации на него през 2024 г. се е увеличил с 47% спрямо 2023 г. – от 120 бр. на 176 бр.

Обществените консултации на национално ниво са групирани в 22 области на политика. Основната статистика относно проведените обществени консултации включва:

Области на политика с най-голям брой проведени обществени консултации:

- „Правосъдие и вътрешни работи“ – 72 бр.;
- „Образование“ – 58 бр.
- „Здравеопазване“ – 56 бр.;

Области на политика без проведени обществени консултации:

- „COVID-19“ (тази област на политика ще бъде премахната);

- „Качество и безопасност на храните“
- „Междусекторни политики“.

За трета поредна година най-голям брой обществени консултации са проведени в област „Правосъдие и вътрешни работи“.

Средноаритметичният брой на консултациите в една област на политика е 28. Седем от областите на политика имат над средния брой консултации (т.е. над 28 броя). Консултациите в тези области са 371 или 70% от всички национални консултации, проведени на портала през 2024 г.

В Таблица 3 са представени по азбучен ред областите на политика, които имат по-голям брой на консултациите от средната стойност – 28 консултации. Представен е и броят на консултациите по съответната област и процентното изражение на консултациите, по които са постъпили предложения.

Таблица 3: Области на политика, които имат по-голям брой на консултациите от средната стойност от 28 консултации, брой консултации и процентът от тях, по които има предложения

Области на политика с консултации над средния брой и процентно съотношение на консултациите с предложения			
№	Област на политика	Брой публикувани обществени консултации	% консултации с предложения
1.	Външна политика, сигурност и отбрана	54	46%
2.	Държавна администрация	29	52%
3.	Здравеопазване	56	29%
4.	Земеделие и селски райони	51	71%
5.	Образование	58	76%
6.	Правосъдие и вътрешни работи	72	49%
7.	Финанси и данъчна политика	51	59%

В Таблица 4 са представени по азбучен ред 19-те области от Портала за обществени консултации, в които са проведени обществени консултации със съответния брой на проведените такива и броя на предложенията, получени по тях за 2024 г.

Таблица 4: Брой обществени консултации и брой предложения по области на политика

Брой обществени консултации и брой предложение по области на политика			
№	Област на политика	Брой обществени консултации	Брой коментари
1.	Бизнес среда	18	15

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

2.	Външна политика, сигурност и отбрана	54	103
3.	Държавна администрация	29	150
4.	Енергетика	14	693
5.	Защита на потребителите	1	172
6.	Здравеопазване	56	57
7.	Земеделие и селски райони	51	568
8.	Качество и безопасност на храните	0	0
9.	Култура	18	100
10.	Междусекторни политики	0	0
11.	Младежка политика	2	35
12.	Наука и технологии	15	71
13.	Образование	58	714
14.	Околна среда	14	38
15.	Правосъдие и вътрешни работи	72	182
16.	Регионална политика	21	85
17.	Социална политика и заетост	24	78
18.	Спорт	2	1

Получени коментари и предложения в рамките на обществените консултации:

- при 233 или около 44 % от консултациите на национално ниво не са получени предложения на портала;

Делът на националните консултации без предложения продължава да намалява и за 2024 г. се отчита 3% намаление спрямо 2023 г.

- при останалите 295 консултации са получили общо 3360 предложения⁷

⁷ В това число са включени предложенията, публикувани в онлайн формата на Портала за обществени консултации и публикуваните файлове към съответната консултация. Не са отчетени коментари, получени по други канали в институциите, организиращи консултациите (имейл, официален път и др.), които не са публикувани на портала.

Броят на получените предложения в националните консултации се увеличава със 71% спрямо 2023 г.

- средноаритметичният брой коментари измежду консултациите, получили коментари, е 11 бр.

Областта на политика, в която са проведени обществените консултации, получили най-голям брой предложения е:

- област „Образование“ – общо 714 бр. (около 21% от всички получени предложения) в рамките на 58 бр. консултации;

Областите на политика, в които са проведени обществени консултации, получили най-малък брой предложения:

- област „Спорт“ – общо 1 бр. от 2 консултации;
- област „Бизнес среда“ – общо 15 бр. от 18 консултации;
- област „Младежка политика“ – общо 35 бр. от 2 консултации;

В Таблица 5 са представени консултациите с най-много предложения в деветте области на политика, които имат над средния брой коментари за област на политика.

Таблица 5: Консултации с най-голям брой предложения и области на политика

Консултации с най-голям брой предложения и области на политика		
№	Консултации с най-много предложения и техните области на политика	Брой предложения
Външна политика, сигурност и отбрана		
1.	Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България	37
Държавна администрация		
1.	Проект на Постановление на Министерския съвет за изменение и допълнение на Наредбата за съдържанието, условията и реда за водене, поддържане и ползване на регистъра на приемно-предавателните станции на наземни мрежи	39
Здравеопазване		
2.	Проект на Наредба за здравните изисквания към устройството на урбанизираните територии	31
Земеделие и селски райони		
3.	Проект на Наредба за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“–“е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент	125
Образование		

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

1.	Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г. за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуална система на обучение) (обн., ДВ, бр. 70 от 2015 г., изм. и доп., бр. 40 от 2018 г.)	124
Правосъдие и вътрешни работи		
2.	Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар	33
Финанси и данъчна политика		
3.	Проект на Закон за лицата, обслужващи кредити, и купувачите на кредити	25

Разликата в данните между 2024 г. и 2023 г. се състои в: отпадането на областите „Бизнес среда“, „Социална политика и заетост“ и „Транспорт“, както и включването на област „Държавна администрация“ в областите с проведени най-много обществени консултации.

2. Срокове на обществените консултации

За да се осигури достатъчно време на всички засегнати и заинтересовани страни да бъдат информирани за предлаганите нормативни промени и да бъдат активни участници при вземането на решения, срокът за обществени консултации за всички проекти на нормативни актове, преди внасянето им за разглеждане от компетентния орган, е определен на 30 дни. Само при изключителни обстоятелства, които трябва да бъдат мотивирани, консултацията може да се проведе в по-кратък срок, но не по-малко от 14 дни. Анализът на обществените консултации, проведени на Портала за обществени консултации показва, че все още за значителен брой консултации е приложена практиката за определяне на срокове, по-кратки от обичайно предвидения в ЗНА срок от 30 дни. Това се е случило по отношение на **137 или при около 26% от националните обществени консултации**. Делът на консултациите с по-кратък от 30-дневен срок **се запазва на същото ниво спрямо 2023 г.** Поставените по-кратки от 30 дни срокове са както следва:

- Срок от 27, 28 и 29 дни – 53 обществени консултации;
- Срок между 15 дни и 25 дни – 5 обществени консултации;
- Срок от 14 дни – 70 обществени консултации;
- Срок от 13 дни – 9 обществени консултации.

Може да се приеме, че ясно изразена воля за провеждане на по-кратки консултации се наблюдава при тези със срок от 13 дни до 25 дни включително (общо 84 или около 16 % от всички национални консултации). Следва да се отбележи, че **в 73 случая или около 53 % от всички консултации с по-кратък срок не са посочени мотиви**, обосноваващи по-краткия срок, изискуеми съгласно чл. 26 от Закона за нормативните актове.

Съобразно публикуваната информация, проектите на актове, чиито обществени консултации са проведени със съкратен срок (29 или по-малко дни), се делят на:

- законопроект – 17 броя;
- постановление на Министерския съвет – 43 броя;
- акт на министър – 55 броя;
- Друго (РМС, консултация по оценка на въздействието, т.н.) – 22 броя.

Данните за намалени срокове за провеждане на обществени консултации по проектите на нормативни актове са притеснителни, тъй като изработването им трябва да се извършва при зачитане на принципите на откритост и съгласуваност, определени в Закона за нормативните актове.

Наред с това, поставените по-скоро нелогични срокове от 13 дни и 29 дни показват, че продължава да се наблюдава липса на познания сред модераторите на Портала за обществени консултации за правилния начин за изчисляване на сроковете в дейността на администрацията.

Следва да се има предвид от 9-те обществени консултации със срок 13 дни **6 са на подзаконовни нормативни актове и 2 на законопроекти, като по отношение на подзаконовите нормативни актове съкратеният срок за обществени консултации е предпоставка за отмяната им по съдебен ред.**

Предпоставка за отмяна по съдебен ред на подзаконовите нормативни актове е и **липсата на мотиви за по-кратък срок. При 13 от консултациите със съкратен срок липсват мотиви за това.**

Предвид факта, че чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове определя срок за провеждане на обществени консултации, не по-кратък от 30 дни, следва да се отбележи като добра практика наличието на консултации с определен по-дълъг срок. При 122 или около 23% от консултациите, определеният срок е между 31 и 60 дни, но в мнозинството от случаите става въпрос за консултации със срок 31 или 32 дни (общо 115 от 122 консултации), което отново може да бъде свързано и с липсата на сигурност в администрациите относно начина на изчисляване на сроковете. Данните са както следва:

- Срок от 31 дни – 81 обществени консултации;
- Срок от 32 дни – 34 обществени консултации;
- Срок от 33 дни – 2 обществени консултации;
- Срок от 34 дни – 2 обществени консултации;
- Срок от 35 дни – 1 обществени консултации;
- Срок от 36 дни – 1 обществени консултации;
- Срок от 60 дни – 1 обществени консултации.

3. Пълнота на публикуваните комплекти документи

В рамките обществената консултация по чл. 26 от Закона за нормативните актове е предвидено на интернет страницата на съответната институция и на Портала за обществени консултации да се публикуват проектът на акт заедно с мотивите, съответно доклада и предварителната оценка на въздействието. Съгласно *Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация* се публикува и становището на администрацията на Министерския съвет по оценката на въздействието. Анализът показва, че при провеждането на обществени консултации по проекти на нормативни актове на Портала за обществени консултации са налице 5 случая, в които нормативно изискваният комплект документи не е публикуван в цялост на портала:

- При 3 случая липсва предварителна оценка на въздействието;
- При 2 случая липсва становище на АМС.

При два от случаите става дума за законопроект и при три за подзаконов нормативни актове. Следва да се има предвид, че при липса на проект на акт, доклад към проект на ПМС (или мотиви към проект на акт на министър), или предварителна оценка на въздействието (за ПМС) има развита съдебна практика за отмяна на подзаконовите нормативни актове. Подзаконовите актове, попадащи в тази категория са 3 от случаите.

Доколкото публикуването на становището на АМС е подзаконово изискване, не е проследено наличие на съдебна практика в тази посока.

4. Осигуряване на обратна връзка

Съгласно чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове за органите на изпълнителната власт съществува задължение за публикуване на Портала за обществени консултации на справка за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения от проведените обществени консултации. Наложена е и практика за публикуване на съобщение за непостъпили коментари по обществените консултации.

Анализът на проведените обществени консултации по проекти на нормативни актове показва, че **в 182 или при около 34% от случаите не са публикувани справки за отразяване на постъпилите предложения или съобщение за непостъпване на такива.** Наблюдава се увеличение с 8% в относителния дял спрямо данните от 2023 г. В 93 от тези случаи не са налични коментари и предложения на Портала за обществени консултации. Тъй като в тези случаи не е публикувано съобщение, няма яснота дали са получени предложения по други канали – по ел. поща, по официален път до институцията, провеждаща консултацията, и т.н. В тази връзка, във всички случаи следва да се извършва публикуване на такава справка или съобщение.

В 89 от случаите е установено, че справка за отразяване на постъпилите предложения не е публикувана, въпреки че в рамките на консултацията има постъпили предложения чрез Портала за обществени консултации. В 1 случай е установено, че в справка за постъпили

предложения не е включен коментар от Портала за обществени консултации. **Това е неизпълнение на чл. 26 от Закона за нормативните актове.**

5. Изводи

- Общият брой на проведените консултации на национално ниво през 2024 г. е със 7% по-малък от този през предходната година – 567 за 2023 г. и 528 за 2024 г.
- Делът на националните консултации, завършили без предложения продължава да намалява и за 2024 г. се отчита 3% намаление спрямо предходната година – 264 за 2023 г. и 233 за 2024 г.
- Обществените консултации, получили най-голям брой предложения, са отново в област „Образование“ – общо 714 бр. или около 21% от всички получени предложения.
- Обществените консултации на национално ниво със срок по-кратък от 30 дни през 2024 г. са 137 или около 26% от всички национални обществени консултации. Техният дял се запазва без промяна спрямо 2023 г.
- Продължава наличието на обществени консултации със срок от 13 дни. Това са 9 обществени консултации, като 6 от тях са на подзаконови нормативни актове, при които неспазването на минималния законов срок от 14 дни е предпоставка за отмяната им по съдебен ред. Данните като цяло свидетелстват за липса на познаване на съответните процедури, свързани с провеждане на обществени консултации.
- При провеждането на 5 обществени консултации не са публикувани всички изискуеми документи. Броят на тези консултации през 2023 г. също е пет.
- Продължава практиката да не се публикува съобщение, че не са получени предложения при провеждането на обществената консултация. Няма нормативно изискване за това, но липсата на справка за отразяване на предложенията или съобщение за липса на предложения създава неяснота дали няма постъпили предложения или не е изпълнено задължението за публикуване на справка за постъпили предложения.

6. Последваща оценка на въздействието

Разделът съдържа информация за извършените последващи оценки на въздействието.

1. Последваща оценка на въздействието

През 2024 г. централната администрация е извършила 3 последващи оценки. По-долу е представена кратка информация за всяка от последващите оценки:

Последваща оценка на въздействието на Закона за пазарите на финансови инструменти

Оценката е първата извършена от приемането на закона, обхваща период от 5 години от влизането му сила на 16.02.2018 г. до края на м. юни 2023 г. и е изготвена от експерти от Комисията за финансов надзор. Фокусът на последващата оценка е поставен върху изследване на резултатите, постигнати след дефиниране на целите от предварителната оценка на въздействието на ЗПФИ и на измененията и допълненията в закона, в разглеждания период.

Последваща оценка на въздействието на Закона за регионалното развитие и Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие за периода 2012-2023 г.

Оценката разглежда резултатите от прилагането на ЗРР и на ППЗРР за периода 2012 – 2023 г. Началото на периода на ПОВ е определено с оглед последната изготвена оценка на въздействието на ЗРР и ППЗРР от 2012 г. и направените непосредствено след нея в края на 2012 г., изменения и допълнения на ЗРР и обхваща резултатите от следващите изменения и допълнения в двата акта. ПОВ разглежда значимите промени на ЗРР през периода, като акцентира върху измененията и допълненията от 13.03.2020 г., с които се прилага стартиралата през 2018 г. реформа на държавната политика за регионално развитие, насочена към оптимизиране на процесите на планиране на регионалното и пространственото развитие. Направен е и кратък обзор на промените в ППЗРР, направени през 2023 г., доколкото те са свързани с отразяване на последните промени в ЗРР от 2022 г.

Последваща оценка на въздействието на Закона за обществени поръчки и Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки

Оценката разглежда прилагането на закона и правилника за прилагането му. Елемент от оценката е проведено проучване сред заинтересованите страни с фокус върху: Прогнозиране и планиране на цикъла на обществените поръчки; Провеждане на пазарни проучвания и пазарни консултации; Неразбиране на висшето управленско ниво на процеса по управлението на цикъла на обществените поръчки; Липса на достатъчно квалифициран персонал, който да отговаря за управлението на цикъла на обществените поръчки; Липса на квалифициран експертен персонал, който участва в изпълнението на цикъла на обществените поръчки; Липса на достатъчно голям екип за изпълнението на цикъла на обществените поръчки; Липса на връзка между отделните административни звена, участващи в управлението на цикъла на обществените поръчки; Липса на формулирани процеси и алгоритми във вътрешните правила за управление на цикъла на обществените поръчки; Липса на формулирани отговорности и разпределение на задачите в екипите участващи в управлението на цикъла на обществените поръчки.

Последващите оценки на въздействието са [публикувани на Портала за обществени консултации](#).

2. Изводи

- През 2024 г. са извършени само 3 последващи оценки на въздействието, което е значително намаление спрямо броя през 2023 г., когато са извършени 10 оценки.
- Голяма част от извършените през 2023 г. оценки са в изпълнение на РМС № 436 от 2022 г., с което е приет списък със законопроекти, на които ще бъде извършена цялостна предварителна оценка на въздействието, и със закони, на които ще бъде извършена последваща оценка на въздействието. Това показва, че при липса на централизирани инициативи за насърчаване използването на последващи оценки на въздействието, администрацията не поставя нужния акцент върху последващото оценяване.

7. Намаляване на административната тежест и подобряване на административното обслужване

Разделът съдържа информация за инициативи за намаляване на административната тежест и за подобряване на административното обслужване на гражданите и бизнеса.

1. План за намаляване на административната тежест

С Решение № 233 на Министерския съвет от 29 март 2024 г. е приет План за намаляване на административната тежест. Планът съдържа 235 мерки в следните области:

- Отпадане на изискуеми документи;
- Служебно събиране на информация;
- Установяване на процедурите по предоставянето на услуги в закон;
- Намаляване на срокове;
- Подобряване на администрирането на регистри и разширяване на тяхната използваемост.

Съществен акцент е поставен върху хоризонтални мерки за разширено използване на съществуващи регистри – например, премахване на необходимостта гражданите да представят:

- Скици и кадастрални данни;
- Дипломи за завършено образование;
- Документи за трудово правоотношение;
- Удостоверения за юридическа правоспособност;
- Данни за наличие/липса на наказателно производство.

Съгласно т. 3 от решението, министър-председателят внася за разглеждане от Министерския съвет доклад за изпълнението на настоящото решение към 31 декември 2024 г. Предвид прекратяването на пълномощията на 49-ото Народно събрание е изготвен [отчет за изпълнението на Плана за намаляване на административната тежест към 30 април 2024 г.](#) Съгласно отчета, от общо 235 мерки:

- 13 мерки са изпълнени (към 30.04.2024 г. съответният закон е обнародван в „Държавен вестник“).
- 125 мерки са в процес на изпълнение, както следва:
 - за изпълнението на 29 мерки съответният законопроект е одобрен от Министерския съвет и е внесен в 49-ото Народно събрание;
 - за изпълнението на 96 мерки е започнало изработването на необходимите промени в съответния закон, но законопроектите не са одобрени от Министерския съвет.
- Изпълнението на 97 мерки не е започнало.

Примери за извършени през 2024 г. законодателни промени, със значителен ефект върху административното обслужване:

1. Закон за изменение и допълнение на Закона за ветеринарномедицинската дейност (обн. ДВ, бр. 23 от 19.03.2024 г.). Съгласно чл. 335 от закона не се изисква прилагането на копие от документ за право на собственост или ползване на обекта, както и представяне на диплома. Вместо това в заявлението се посочват:

- номерът и датата на издаване на акта за въвеждане в експлоатация по Закона за устройство на територията на обекта за търговия на едро с ветеринарномедицински лекарствени продукти (ВЛП);

- името, номерът и датата на издаване на дипломата за ветеринарномедицинско образование на лицето по чл. 333, ал. 2.

2. Закон за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на заетостта (обн. ДВ, бр. 25 от 2024 г.):

- предвидено е създаването на Единен централизиран регистър на Агенцията по заетостта;
- въведено е служебно събиране на информация относно свидетелство за съдимост;
- в чл. 27а, ал. 4 е предвидено извършване на проверка по служебен ред за наличие на дипломи за средно и висше образование.

3. Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение (обн. ДВ, бр. 27 от 2024 г.):

- отпада изискването за предоставяне на документи: дипломи за висше образование; дипломи за завършено основно образование;

- вместо прилагане на документи за собственост или други документи, доказващи наличието на материално-техническа база, в която ще се извършва професионално обучение или дейността по професионално ориентиране, на документи, издадени от компетентните органи, за съответствието на материалната база със здравните изисквания и с изискванията за пожарна и аварийна безопасност, както и справка за преподавателския състав, към която се прилагат и копия от документите за завършено образование и професионална квалификация и декларации за съгласие, се представя декларация;

- вместо копие се представя само входящ номер на декларация по чл. 15 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд.

През 2024 г. са продължени съвместните усилия на администрацията на Министерския съвет и Министерството на финансите за стандартизиране на административните услуги в областта на местните данъци и такси. В чл. 3, ал. 3 от Закона за местните данъци и такси (Нова - ДВ, бр. 106 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.), е предвидено, по предложение на Националното сдружение на общините в Република България, министърът на финансите, след съгласуване с министъра на електронното управление, да одобрява със заповед образци на заявления и документи, издавани от общините, за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения, във връзка с местните данъци. В тази връзка, Министерството на финансите изготви през 2024 г. 12 стандартизирани образци на

заявления и удостоверения, които са съгласувани с Националното сдружение на общините в Република България и администрацията на Министерския съвет. Предстои тяхното одобряване със заповед на министъра на финансите.

2. План за действие за внедряване на административни услуги на принципа „епизод от живота“

През 2024 г. са предприети активни действия, свързани с изготвяне на проект на План за внедряване на административни услуги от типа „епизод от живота“ – извършени са предварителни консултации и други съпътстващи действия. Приемането на плана е от съществено значение за процеса по присъединяване на България към ОИСР. Проектът на план се основава на решението по т. 6 от Протокол № 46 от заседанието на Съвета за административната реформа на 16 юли 2018 г. и е в съответствие с политиките на Европейската комисия в областта на дигитализацията на публичните услуги и с принцип 20 от Препоръките на ОИСР за добро управление (ноември 2023 г.) за организиране на административните услуги около жизнени събития. Проектът на план е насочен към:

- Ориентиране на административното обслужване към потребностите на гражданите и бизнеса;
- Намаление на броя на институциите, с които гражданинът трябва да взаимодейства;
- Намаление на изискваните документи и на сроковете за предоставяне на услуги.

Епизодите от живота, включени в проекта на план, са единадесет:

1. Раждане на дете
2. Преместване в рамките на страната
3. Придобиване и подмяна на свидетелство за управление на МПС
4. Покупка и продажба на моторно превозно средство
5. Покупка и продажба на недвижим имот
6. Наемане на служител
7. Загуба на работно място
8. Стартиране на бизнес
9. Закриване на бизнес
10. Встъпване в брак
11. Настъпване на смърт

3. Социологическо проучване за удовлетвореността на потребителите от административното обслужване

Един от принципите на административното обслужване, регламентирани в Наредбата за административното обслужване е периодично проучване, измерване и управление на удовлетвореността на потребителите. Прилагането на принципа изисква да се работи за управление на качеството на административното обслужване, чрез използването на различни методи за обратна връзка. Като един от методите за обратна връзка от потребителите в чл. 24, ал. 2, т. 8 е провеждането на социологическо проучване.

През 2024 г. пред Съвета за административната реформа са представени резултатите от проведено предходната година социологическо проучване⁸ за удовлетвореността на потребителите от административното обслужване. Проучването е проведено по проект „Трансформация на модела на административно обслужване“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд с бенефициент администрация на Министерския съвет.

Целта на проучването на потребностите, очакванията и нагласите на реалните и потенциални потребители на административни услуги е да се подпомогне оптимизирането на административните услуги сред реалните и потенциалните им ползватели в страната, както и да се анализират интересът, потребностите и очакванията на гражданите и бизнеса към взаимодействието с администрацията.

На базата на проучването е направено позициониране на всяка администрация сред гражданите и бизнеса в страната, анализ и оценка на предпочитаните канали за ползване на услугите и е изготвен анализ на обществените нагласи по отношение на използването на административни услуги. Формулирани са препоръки за повишаване на качеството на обслужването.

Признание за успешната работа на администрациите при обслужването на потребителите е фактът, че сумарният дял на удовлетворените и напълно удовлетворените граждани и фирми е около 60%.

4. Изводи

- През 2024 г. продължават усилията на правителството за намаляване на административната тежест, като е Приет план за намаляване на административната тежест, съдържащ 235 мерки. Своевременното изпълнение на мерките би имало значителен ефект за намаляване на цялостните разходи за

⁸ <https://www.strategy.bg/Publications/View.aspx?lang=bg-BG&categoryId=&Id=374&y=&m=&d=>

гражданите и бизнеса, свързани с предоставянето на административно обслужване.

- В синхрон с политиката на Европейската комисия и ОИСР в областта на административното обслужване, която поставя фокус върху потребностите на потребителите при структурирането и предоставянето на публичните услуги, следва да продължат инициативите на национално ниво, насочени към трансформиране на услугите, въз основа на принципа „епизоди от живота“.

8. Институционална рамка и административен капацитет

В този раздел са представени структурните промени и мерките за повишаване на административния капацитет, свързани с регулаторната политика, с фокус върху качеството на законодателството, извършването на оценка на въздействието и провеждането на обществени консултации.

1. Институционална рамка

Основна роля във формулирането на регулаторната политика и предлагане на инициативи в тази област има **администрацията на Министерския съвет**, която чрез дирекция „Модернизация на администрацията“:

- предлага инициативи и мерки за намаляване на административната тежест;
- координира процеса по изработване на законодателната и оперативната програма на Министерския съвет;
- съгласува предварителните ОВ и осигурява методическа помощ при тяхното извършване;
- изготвя годишен доклад за извършването на ОВ;
- предлага инициативи и мерки за подобряване на системата за ОВ и обществени консултации;
- развива Портала за обществени консултации.

Съвет за административната реформа: Създаден през 2009 г., съветът действа като консултативен орган към Министерския съвет за координиране на намаляването на регулаторната тежест за бизнеса и гражданите.

Това включва функции, свързани с координиране на политиката за намаляване на тежестта и подобряване на услугите, както и обсъждане на стратегически документи и нормативни актове, свързани с административната реформа на централно, областно и общинско ниво. Съветът играе ключова роля и в насърчаването на напредъка в областта на регулаторната реформа, като одобрява насоки относно инструментите за управление на регулациите. Той също така одобрява годишните доклади, изготвяни от ДМА.

Експертна мрежа за оценка на въздействието към Съвета за административната реформа: тя е изградена от два състава – основен и разширен. Основният състав се състои от по двама представители на всеки член на Съвета за административната реформа, а разширеният – от други представители на администрацията и от външни за администрацията експерти.

През 2024 г. експертната мрежа няма заседания. Изпраща се редовно полезна информация, свързана с регулаторната политика и на двата състава на мрежата.

Министерство на икономиката и индустрията координира и участва в изпълнението на политиката за по-добро регулиране в областта на бизнес средата, включително с фокус върху малките и средните предприятия.

Министерство на финансите съгласува всички проекти на нормативни актове с оглед въздействието, което би могло да окажат върху държавния бюджет.

Институтът по публична администрация е основната обучителна институция за държавните служители по темите, свързани с регулаторната политика. От 2012 г. насам се провеждат обучения за практическото прилагане на ОВ и през тях са преминали над 1 000 държавни служители от централната и местната администрация.

2. Административен капацитет

Звена за извършване на оценка на въздействието в министерствата и държавните агенции

В съответствие с общите нормативни изисквания за работа на администрацията, както и с изискванията на ЗНА и актовете по прилагането му по отношение на изработването на проекти на нормативни актове и извършването на оценка на въздействието, в министерствата и държавните агенции се прилагат основно два организационни подхода за разпределяне и възлагане на функциите по извършване на оценка на въздействието, в рамките на съответните администрации. При първия подход, в съответните устройствени правилници, координацията и извършването на оценка на въздействието не се обособява изрично като отделна функция на дадено звено, а е неразделна част от функциите на общата и/или специализираната администрация, свързани с оценката на политики, изработването и отчитането на стратегически документи, с подготовката и изработването на проекти на нормативни актове и др. Справката показва, че към 2024 г. МВнР, МВР, МИР, МЕ, МЗХ, МИР, МК, ММС, МОСВ, МТС, както и всички държавни агенции са възприели този подход.

Подходът, възприет в МЕУ, МЗ, МИИ, МОН, МО, МП, МРРБ, МТСП, МТ и МФ, е функциите по координация и извършване на оценки на въздействието да се възлагат изрично в съответния устройствен правилник, най-често по компетентност на звена в структурата на общата и/или специализираната администрация.

Към 2024 г. в министерствата и държавните агенции няма обособени отделни звена, на които да са възложени функции единствено и само за извършването и/или координиране на дейностите по извършване на оценки на въздействието.

Методологически функции по системата за извършване на оценка на въздействието в администрацията има администрацията на Министерския съвет.

Обучения и форуми, свързани с оценка на въздействието

Институтът по публична администрация продължава да бъде основната обучителна институция за държавните служители по темите, свързани с оценката на въздействието.

През 2024 г. са проведени обученията от обновената програма „Регулаторна политика“ в [Каталога на ИПА](#). Броят на служителите от администрацията, преминали курсове от програма „Регулаторна политика“ са:

- Извършване на предварителна оценка на въздействието на нормативни актове (част 1 и 2) – 61 служители;
- Извършване на последваща оценка на въздействието на нормативни актове – 24 служители;
- Практическо нормотворчество – 77 служители;

- Административно обслужване – предоставяне на услуги през погледа на гражданите и бизнеса – 68 служители;
- Административно обслужване на хора с увреждания – 37 служители;
- Обща рамка на регулаторната политика в България (е-модул за самообучение) – 121 служители;
- Методи за колаборативна работа със заинтересовани страни (е-модул за самообучение) – 173 служители;
- Статистическа грамотност – лесен достъп до качествени данни (е-модул за самообучение) – 366 служители.

В програмата „Регулаторна политика“ са включени още две обучения, които са със значение за подобряване на качеството на регулирането, но не са проведени поради липса на интерес от служителите в администрацията:

- Контрол за законосъобразност на актовете на органите на местното самоуправление и местната администрация в областта на административното обслужване;
- Обществени консултации и гражданско участие.

Институциите следва да поставят допълнителен акцент върху подобряване на знанията и уменията на служителите в държавната администрация, свързани с анализа и визуализацията на данни, които са необходими за развитието на аналитичната компетентност, а от там и за подобряване качеството на оценките на въздействието.

3. Изводи

- През 2024 г. са обучени 927 служители, в рамките на програма „Регулаторна политика“ в [Каталога на ИПА](#). Съдържанието на учебните програми следва да бъде пряко обвързано с идентифицираните дефицити от гледна точка на качеството на изготвяните оценки, изведени в предходните раздели на доклада.
- Незадоволителният брой извършени цялостни предварителни и последващи оценки на въздействието, както и продължаващата практика през годините по възлагане на оценките на външни изпълнители, показват нуждата от допълнително надграждане на административния капацитет и придобиване на практически знания и умения от служителите.

9. Преглед на юриспруденцията

В този раздел са разгледани решенията на Конституционния съд и мотивите на Президента при налагане на вето на закони, в които е отделено място на извършването на оценка на въздействието и провеждане на обществени консултации. Представена е и информация за делата пред Върховния административен съд по повод на подзаконови нормативни актове на Министерския съвет.

1. Практика на Конституционния съд

През 2024 г. в практиката на Конституционния съд не се открояват нови решения, които засягат пряко оценката на въздействието. Двете решения, в които тя намира важно място до момента, са Решение № 1 от 2020 г. и Решение № 8 от 2020 г.

2. Практика на Върховния административен съд

Интересни са данните от годишните доклади за дейността на Върховния административен съд, които посочват броя на делата, заведени по жалби, срещу подзаконовни нормативни актове. Тези данни имат потенциал за различни по вид изводи при извършване на общ прочит с решенията по тези административни дела. Прави впечатление намаляването на броя на жалбите през 2021 г. спрямо предходните две години, последвалото ги увеличение през 2022 г. и отново намаляване през 2023 г.⁹

На Фигура 8 са представени данни за делата, заведени пред Върховния административен съд, по жалби срещу подзаконовни нормативни актове.

Фигура 8: Брой на делата, заведени пред Върховния административен съд по жалби срещу подзаконовни нормативни актове

⁹ Към момента на изготвяне на настоящия доклад, не са публикувани данните от доклада за дейността на ВАС за 2024 г.

3. Мотиви при налагане на вето от Президента

Справката за случаите на наложено вето от Президента показва, че през 2024 г. мотиви за вето, пряко засягащи оценката на въздействието и провеждането на обществени консултации, са сред мотивите за връщане за ново обсъждане в Народното събрание при:

- [Указ № 233 за връщане за ново обсъждане в Народното събрание на Закона за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата, приет от 50-ото Народно събрание на 11 септември 2024 г.](#)
- [Указ № 124 за връщане за ново обсъждане в Народното събрание на Закона за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на инвестициите, приет от 49-ото Народно събрание на 19 април 2024 г.](#)

10. Институционални профили

В този раздел е разгледана институционалната ангажираност на отделните министерства по отношение на тяхната индивидуална работа с инструментите на регулаторната политика. Представена е и информация за участието на служителите им в обучения, свързани с развитието на регулаторната политика.

Одобрените от Министерския съвет общо 95 законопроекта са включени в институционалните профили на министерствата, съобразно това, кой член на Министерския съвет е вносител на предложението за разглеждане на съответния законопроект и по брой на предложенията за промени в съответен закон. Профилите съдържат законопроектите, за които се изисква извършването на предварителна оценка на въздействието (71 законопроект). За сведение в профилите са включени и одобрените законопроекти за ратификация на международни договори (17) и законопроектите, свързани с държавния бюджет (6), за които не се изисква извършването на предварителна оценка на въздействието (§1а от ДР на ЗНА). За сведение по предложение на министър-председателя, за който не е създаден отделен профил, има Решение за предложение до НС за ратифициране на Споразумението между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати за сътрудничество по Проекта за изграждане на ядрена мощност на площадката на АЕЦ „Козлодуй“ и Ядрената програма за граждански цели на Република България, подписано в София на 12 февруари 2024 г. (РМС № 155 от 8 март 2024 г.) и Решение за оттегляне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията (РМС № 98 от 13 февруари 2024 г.).

В институционалните профили е включена информацията относно броя на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения) - следва да се отчете, че не във всички случаи става въпрос за нарушение на законовите разпоредби, тъй като, съгласно чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове, справката се публикува след приключването на обществената консултация и преди приемането, съответно издаването на нормативния акт.

1. Министерство на външните работи

Министерство на външните работи		
Показател	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	2	ЗИД на Закона за българските лични документи (РМС № 505 от 18 юли 2024 г.) Решение за предложение до НС за ратифициране на Споразумението за участие на Република България в Регионалната програма на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие за Югоизточна Европа с доброволен финансов принос в размер на 100 000 евро (195 583 лв.) между Република България, от една страна, и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, от друга, сключено чрез размяна на писма от 31 януари и 23 февруари 2024 г. (РМС № 841 от декември 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	0	Н/П

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	8
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	2
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	25%
Брой на обществените консултации по законопроекти:	0
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	0
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	-
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	1
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	12

2. Министерство на вътрешните работи

Министерство на вътрешните работи		
Показател	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	11	ЗИД на Закона за чужденците в Република България (РМС № 205 от 22 март 2024 г. и РМС № 458 от 28 юни 2024 г.) ЗИД на Закона за движението по пътищата (РМС № 268 от 5 април 2024 г., РМС № 464 от 3 юли 2024 г. и РМС № 869 от 16 декември 2024 г.) ЗИД на Закона за МВР (РМС № 460 от 2 юли 2024 г.) ЗИД на Закона за кредитните институции (РМС № 462 от 2 юли 2024 г.) ЗИД на Закона за частната охранителна дейност (РМС № 564 от 5 август 2024 г. и РМС № 775 от 14 ноември 2024 г.) ЗИД на Закона за Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 (РМС № 451 от 27 юни 2024 г. и РМС № 791 от 15 ноември 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2023 г.	4	ЗИД на Закона за движението по пътищата – 3 пъти с РМС № 268 от 5 април 2024 г., РМС № 464 от 3 юли 2024 г. и РМС № 869 от 16 декември 2024 г.

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

		ЗИД на Закона за частната охранителна дейност - 2 пъти с РМС № 564 от 5 август 2024 г. и РМС № 775 от 14 ноември 2024 г. ЗИД на Закона за чужденците в Република България – 2 пъти с РМС № 205 от 22 март 2024 г. и РМС № 458 от 28 юни 2024г. ЗИД на Закона за Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 – 2 пъти РМС № 451 от 27 юни 2024 г. и РМС № 791 от 15 ноември 2024 г.
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:		50
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:		5
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:		10%
Брой на обществените консултации по законопроекти:		5
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:		0
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:		-
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:		0
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):		9
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:		0
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:		0
Брой участници в обученията към програма „Регулаторна политика“ към ИПА		37

3. Министерство на електронното управление

Министерство електронното управление		
Показател	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	2	ЗИД на Закона за киберсигурност (РМС № 652 от 12 септември 2024 г. и РМС № 843 от 11 декември 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2023 г.	1	ЗИД на Закона за киберсигурност – 2 пъти с РМС № 652 от 12 септември 2024 г. и РМС № 843 от 11 декември 2024 г.
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:		8
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:		2
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:		25%
Брой на обществените консултации по законопроекти:		4

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	-
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	-
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	4
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	9

4. Министерство на енергетиката

Министерство на енергетиката		
Показател	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	0	Н/П
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	0	Н/П
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	14	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	8	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	57%	
Брой на обществените консултации по законопроекти:	0	
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	0	
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	-	
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0	
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	5	
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0	
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0	
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	4	

5. Министерство на здравеопазването

Министерство здравеопазването		
Показател	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	4	ЗИД на Закона за лечебните заведения (РМС № 219 от 29 март 2024 г.) ЗИД на Закона за храните (РМС № 808 от 26 ноември 2024 г.) Закон за бюджета на НЗОК за 2025 г. (РМС № 864 от 13 декември 2024 г.) Решение за предложение до НС за ратифициране на Устава на Асоциация FOEDUS European Organ Exchange (РМС № 180 от 18 март 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	0	Н/П
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	56	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	41	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	73%	
Брой на обществените консултации по законопроекти:	7	
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	5	
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	71%	
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0	
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	10	
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0	
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0	
Брой участници в обученията към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	11	

6. Министерство на земеделието и храните

Министерство на земеделието и храните		
Показател	Бр.	Законопроект

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Брой законопроекта, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	0	Н/П
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	0	Н/П
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	51	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	11	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	21%	
Брой на обществените консултации по законопроекта:	0	
Брой на обществените консултации по законопроекта със срок по-кратък от 30 дни:	-	
Процент на обществените консултации по законопроекта със срок по-кратък от 30 дни:	-	
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0	
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	12	
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекта за 2024 г.:	1	
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0	
Брой участници в обученията към програмата „Регулаторна политика“ към ИПА	15	

7. Министерство на икономиката и индустрията

Министерство на икономиката и индустрията		
Показател	Бр.	Законопроект
Брой законопроекта, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	9	ЗИД на Закона за водите (РМС № 2 от 2 януари 2024 г.) ЗИД на Закона за малките и средните предприятия (РМС № 161 от 8 март 2024 г.) ЗИД на Закона за индустриалните паркове (РМС № 236 от 29 март 2024 г.) ЗИД на Закона за адвокатурата (РМС № 559 от 2 август 2024г.) ЗИД на Закона за изискванията за достъп на продукти и услуги (РМС № 610 от 16 август 2024 г. и РМС № 842 от 10 декември 2024 г.) ЗИД на Закона за защита на потребителите (РМС № 644 от 9 септември 2024 г. и РМС № 846 от 11 декември 2024 г.)

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

		ЗИД на Закона за административното регулиране на производството на оптични дискове и матрици (РМС № 753 от 5 ноември 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	2	ЗИД на Закона за изискванията за достъп на продукти и услуги - 2 пъти с РМС № 610 от 16 август 2024 г. и РМС № 842 от 10 декември 2024 г. ЗИД на Закона за защита на потребителите – 2 пъти с РМС № 644 от 9 септември 2024 г. и РМС № 846 от 11 декември 2024г.
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	16	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	5	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	31%	
Брой на обществените консултации по законопроекти:	0	
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	0	
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	-	
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0	
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	11	
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0	
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0	
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	14	

8. Министерство на иновациите и растежа

Министерство на иновациите и растежа		
Показател:	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	6	ЗИД на Закона за насърчаване на инвестициите (РМС № 94 от 9 февруари 2024 г. и РМС № 563 от 5 август 2024 г.) Решение за предложение до НС за ратифициране на Споразумението за сътрудничество между Българската агенция за инвестиции и Виенския икономически форум, подписано на 5 февруари 2024 г. във Виена (РМС № 168 от 14 март 2024 г.) Решение за предложение до НС за ратифициране на административното споразумение между съвместно предприятие „Интегрални схеми“ и Министерството на иновациите и растежа на Р България въз основа на чл. 12, пар.

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

		2 от Регламент 2021/2085 (РМС № 179 от 18 март 2024 г., РМС № 556 от 1 август 2024 г.) Решение за предложение до НС за ратифициране на споразумението за солидарна гаранция между Р България като гарант и Банката за развитие на Съвета на Европа като бенефициер във връзка с Рамково споразумение за заем от 13 юли 2023 г. между Банката за развитие на Съвета на Европа и Българска банка за развитие ЕАД за подкрепа на микро-, малки и средни предприятия за създаването и запазването на жизнеспособни работни места и опазване на околната среда (РМС № 558 от 1 август 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	2	ЗИД на Закона за насърчаване на инвестициите – 2 пъти с РМС № 94 от 9 февруари 2024 г. и РМС № 563 от 5 август 2024 г. Решение за предложение до НС за ратифициране на административното споразумение между съвместно предприятие „Интегрални схеми“ и Министерството на иновациите и растежа на Р България въз основа на чл. 12, пар. 2 от Регламент 2021/2085 - РМС № 179 от 18 март 2024 г., РМС № 556 от 1 август 2024 г.
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	3	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	1	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	33%	
Брой на обществените консултации по законопроекти:	0	
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	0	
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	-	
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0	
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	3	
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0	
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0	
Брой участници в обученията към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	7	

9. Министерство на културата

Министерство на културата		
Показател:	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	2	ЗИД на Закона за културното наследство (РМС № 183 от 18 март 2024 г.) Решение за предложение до НС за ратифициране на споразумението между правителството на Р България и организацията на ООН за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) относно подновяването на определянето на Регионалния център за опазване на нематериалното културно наследство на Югоизточна Европа (РЦОНКН) като център от категория 2 под егидата на ЮНЕСКО в София, Р България, подписано на 11 ноември 2023 г. (РМС № 130 от 23 февруари 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	0	Н/П
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	18	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	1	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	5%	
Брой на обществените консултации по законопроекти:	1	
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	0	
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	-	
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0	
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	13	
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0	
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0	
Брой участници в обученията към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	5	

10. Министерство на младежта и спорта

Министерство на младежта и спорта		
Показател:	Бр.	Законопроект

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Брой законопроекта, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	0	Н/П
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	0	Н/П
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	4	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	2	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	55%	
Брой на обществените консултации по законопроекта:	1	
Брой на обществените консултации по законопроекта със срок по-кратък от 30 дни:	0	
Процент на обществените консултации по законопроекта със срок по-кратък от 30 дни:	-	
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0	
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	1	
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекта за 2024 г.:	1	
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2023 г.	0	
Брой участници в обученията към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	4	

11. Министерство на образованието и науката

Министерство на образованието и науката		
Показател:	Бр.	Законопроект
Брой законопроекта, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	4	ЗИД на Закона за насърчаване на научните изследвания и иновациите (РМС № 6 от 9 януари 2024 г.) ЗИД на Закона за висшето образование (РМС № 182 от 18 март 2024 г.) Решение за предложение до НС за денонсиране на споразумението между правителството на Р България и правителството на Р Молдова за подпомагане на Тераклийския държавен университет, Р Молдова (РМС № 367 от 28 май 2024 г.) Решение за предложение до НС за ратифициране на споразумението относно Централноевропейската програма за обмен в университетското образование (РМС № 625 от 3 септември 2024 г.)

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	0	Н/П
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	69	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	7	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	10%	
Брой на обществените консултации по законопроекти:	0	
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	0	
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	-	
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	1	
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	10	
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0	
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2023 г.	0	
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	27	

12. Министерство на околната среда и водите

Министерство на околната среда и водите		
Показател:	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	0	Н/П
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	0	Н/П
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	14	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	0	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	-	
Брой на обществените консултации по законопроекти:	2	
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	0	

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	-
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	9
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	11

13. Министерство на отбраната

Министерство на отбраната		
Показател:	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	3	Решение за предложение до НС за ратифициране на международен договор за изменение и допълнение № 2 на международен договор (LOA) BU-D-SAB F16 BLOCK 70 (AIRCRAFT AND ASSOCIATED SUPPORT) по програмата на САЩ за чуждестранни военни продажби (FMS) (PMC № 285 от 22 април 2024 г.) Решение за предложение до НС за подписване на меморандум за разбирателство между Министерството на отбраната на Р България и Министерството на националната отбрана на Румъния относно изграждането на щаб на регионално компонентно командване на специални операции (HQR-SOCC) (PMC № 547 от 31 юли 2024 г.) Решение за предложение до НС за ратифициране на меморандум за разбирателство между правителството на Р България и правителството на Р Турция относно презгранични операции AIR POLICING (PMC № 548 от 31 юли 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	0	Н/П
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:		33
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:		7
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:		21%
Брой на обществените консултации по законопроекти:		0
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:		0

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	-
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	21
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	3

14. Министерство на правосъдието

Министерство на правосъдието		
Показател:	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	8	ЗИД на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (РМС № 126 от 23 февруари 2024 г. и РМС № 859 от 13 декември 2024 г.) ЗИД на Търговския закон (РМС № 235 от 29 март 2024 г., РМС № 461 от 2 юли 2024 г. и РМС № 468 от 3 юли 2024 г.) ЗИД на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (РМС № 767 от 12 ноември 2024 г.) ЗИД на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (РМС № 907 от 27 декември 2024 г.) Закон за несъстоятелност на физическите лица (РМС № 908 от 27 декември 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	2	ЗИД на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди – 2 пъти с РМС № 126 от 23 февруари 2024 г. и РМС № 859 от 13 декември 2024 г. ЗИД на Търговския закон – 3 пъти с РМС № 235 от 29 март 2024 г., РМС № 461 от 2 юли 2024 г. и РМС № 468 от 3 юли 2024 г.
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	25	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	9	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	36%	
Брой на обществените консултации по законопроекти:	14	

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	6
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	42%
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	8
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	1
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	15

15. Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Министерство на регионалното развитие и благоустройството		
Показател:	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	1	ЗИД на Закона за кадастъра и имотния регистър (РМС № 209 от 26 март 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	0	Н/П
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	21	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	2	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	9%	
Брой на обществените консултации по законопроекти:	5	
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	1	
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	20%	
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	1	
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	11	
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	1	
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	1	
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	21	

16. Министерство на транспорта и съобщенията

Министерство на транспорта и съобщенията		
Показател:	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	10	ЗИД на Закона за автомобилните превози (РМС № 32 от 22 януари 2024 г.) ЗИД на Закона за движението по пътищата (РМС № 33 от 22 януари 2024 г.) ЗИД на Закона за гражданското въздухоплаване (РМС № 97 от 12 февруари 2024 г.) ЗИД на Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура (РМС № 269 от 5 април 2024 г., РМС № 754 от 5 ноември 2024 г.) ЗИД на Закона за пощенските услуги (РМС № 292 от 23 април 2024 г., РМС № 824 от 29 ноември 2024 г.) ЗИД на Закона за електронните съобщения (РМС № 829 от 4 декември 2024 г.) ЗИД на Закона за железопътния транспорт (РМС № 840 от 6 декември 2024 г.) Решение за предложение до НС за ратифициране със закон на актовете на четвъртия извънреден конгрес на Всемирния пощенски съюз (РМС № 414 от 17 юни 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	1	ЗИД на Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура – 2 пъти с РМС № 269 от 5 април 2024 г. и РМС № 754 от 5 ноември 2024 г. ЗИД на Закона за пощенските услуги – 2 пъти с РМС № 292 от 23 април 2024 г., РМС № 824 от 29 ноември 2024 г.
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	40	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	13	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	32%	
Брой на обществените консултации по законопроекти:	5	
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	3	
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	60%	
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0	

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	21
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	1
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	4

17. Министерство на труда и социалната политика

Министерство на труда и социалната политика		
Показател:	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	4	ЗИД на Закона за равнопоставеност на жените и мъжете (РМС № 867 от 16 декември 2024 г.) Решение за предложение до НС за ратифициране на Конвенция № 155 на Международната организация на труда относно безопасността и здравето при работа, приета на 67 – та сесия на Международната конференция на труда на 22 юни 1981 г., в гр. Женева, Швейцария (РМС № 39 от 23 януари 2024 г.) Решение за предложение до НС за ратифициране на Конвенция № 187 на Международната организация на труда относно Рамката за насърчаване на безопасността и здравето при работа, приета на 95-ата сесия на Международната конференция на труда на 15 юни 2006 г. в гр. Женева, Швейцария (РМС № 40 от 23 януари 2024 г.) Закон за бюджета на ДОО за 2025 г. (РМС № 863 от 13 декември 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	0	Н/А
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:		24
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:		3
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:		12%
Брой на обществените консултации по законопроекти:		1
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:		0
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:		-
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:		0

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	3
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	8

18. Министерство на туризма

Министерство на туризма		
Показател:	Бр.	Законопроект
Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	0	Н/П
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	0	Н/П
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	3	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	1	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	33%	
Брой на обществените консултации по законопроекти:	0	
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	0	
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	-	
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0	
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	2	
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	0	
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	0	
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	3	

19. Министерство на финансите

Министерство на финансите		
Показател:	Бр.	Законопроект

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

Брой законопроекти, предложени за разглеждане от Министерския съвет през 2024 г.	Закон за Българската народна банка (РМС № 1 от 2 януари 2024 г., РМС № 855 от 12 декември 2024 г.) ЗИД на Закона за договорите а финансово обезпечение (РМС № 135 от 27 февруари 2024 г., РМС № 872 от 18 декември 2024г.) ЗИД на Кодекса за застраховането (РМС № 206 от 22 март 2024 г., РМС № 524 от 23 юли 2024 г., РМС № 828 от 2 декември 2024 г.) ЗИД на Закона за държавния бюджет за 2024 г. (РМС № 243 от 2 април 2024 г., РМС № 465 от 3 юли 2024 г., РМС № 653 от 28 септември 2024 г.) Закон за държавния бюджет на Б България за 2025 г. (РМС № 862 от 13 декември 2024 г.) Закон за въвеждане на еврото в Р България (РМС № 463 от 3 юли 2024 г.) ЗИД на Закона за договорите за финансово обезпечение (РМС № 466 от 3 юли 2024 г.) ЗИД на Закона за независимия финансов одит (РМС № 467 от 3 юли 2024 г.) ЗИД на Закона за лицата, обслужващи кредити и купувачите на кредити (РМС № 470 от 3 юли 2024 г., РМС № 835 от 5 декември 2024 г.) ЗИД на Закона за счетоводството (РМС № 471 от 3 юли 2024г.) ЗИД на Закона за обществените поръчки (РМС № 633 от 3 септември 2024 г.) ЗИД на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (РМС № 806 от 22 ноември 2024 г.) ЗИД на Закона за акцизите и данъчните складове (РМС № 807 от 22 ноември 2024 г.) ЗИД на Закона за корпоративното подоходно облагане (РМС № 809 от 27 ноември 2024 г.) ЗИД на Закона за данък върху добавената стойност (РМС № 822 от 29 ноември 2024 г.) ЗИД на Закона за платежните услуги и платежните системи (РМС № 870 от 18 декември 2024 г.) ЗИД на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (РМС № 871 от 18 декември 2024 г.) Закон за пазарите на криптоактиви (РМС № 909 от 30 декември 2024 г.)
---	--

Доклад за регулаторната политика през 2024 г.

		Решение за предложение до НС за ратифициране на финансовия договор между Р България и Европейската инвестиционна банка за финансиране на „БЪЛГАРИЯ – СЪФИНАНСИРАНЕ ПО ФОНДОВЕТЕ НА ЕС 2021 – 2027 (СПЗ)“, подписан за Европейската инвестиционна банка на 9 декември 2024 г. в Люксембург и за Р България на 12 декември 2024 г. в София (РМС № 903 от 27 декември 2024 г.)
Брой действащи закони, за които е предложено повече от една промяна през 2024 г.	5	ЗИД на Закона за държавния бюджет за 2024 г. – 3 пъти с РМС № 243 от 2 април 2024 г., РМС № 465 от 3 юли 2024 г., РМС № 653 от 28 септември 2024 г. Закон за Българската народна банка – 2 пъти с РМС № 1 от 2 януари 2024 г. и РМС № 855 от 12 декември 2024 г. ЗИД на Закона за договорите а финансово обезпечение – 2 пъти с РМС № 135 от 27 февруари 2024 г., РМС № 872 от 18 декември 2024 г. ЗИД на Кодекса за застраховането – 3 пъти с РМС № 206 от 22 март 2024 г., РМС № 524 от 23 юли 2024 г., РМС № 828 от 2 декември 2024 г. ЗИД на Закона за лицата, обслужващи кредити и купувачите на кредити – 2 пъти с РМС № 470 от 3 юли 2024 г., РМС № 835 от 5 декември 2024 г.
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г.:	51	
Брой на обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	6	
Процент от обществените консултации, проведени през 2024 г. със срок по-кратък от 30 дни:	12%	
Брой на обществените консултации по законопроекти:	15	
Брой на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	1	
Процент на обществените консултации по законопроекти със срок по-кратък от 30 дни:	7%	
Брой на обществените консултации, при които не са публикувани изискуеми документи:	0	
Брой на обществените консултации, при които не е публикувана справка за отразяване на предложенията (съответно съобщение за непостъпили предложения):	16	
Брой на извършените цялостни предварителни оценки на въздействието на законопроекти за 2024 г.:	2	
Брой на извършените последващи оценки на въздействието на закони за 2024 г.:	2	
Брой участници в обучения към програма „Регулаторна политика“ към ИПА	27	

11. Допълнителни ресурси

- [Доклад „Преглед на регулаторната политика на България” \[EN\]](#)
- [Ръководство за извършване на предварителна оценка на въздействието](#)
- [Ръководство за извършване на последваща оценка на въздействието](#)
- [Образци за извършване на оценка на въздействието](#)
- [Насоки за подпомагане процеса по изготвяне на финансова обосновка към проектите на актове на Министерския съвет](#)
- [Насоки за оценка за съответствието на нормативни и общи административни актове с правилата на конкуренция](#)
- [Стандарти за провеждане на обществени консултации](#)
- [Правила, процедури и критерии за определяне на представители на граждански организации в консултативни органи](#)
- [Бизнес наръчник за малки и средни предприятия](#)
- [Стандарти за прилагане на алтернативни регулаторни подходи](#)
- [Инициативи, свързани с по-доброто регулиране и намаляването на административната тежест за гражданите и бизнеса](#)
- [Административно обслужване – нормативна и методологическа рамка](#)
- [Наръчник за привличане на гражданска ангажираност и на ИТ подкрепа](#)
- [Калкулатор за административна тежест](#)
- [Библиотека с цялостни предварителни оценки на въздействието](#)
- [Библиотека с последващи оценки на въздействието](#)
- [Годишни доклади за извършването на оценка на въздействието](#)
- [Списък на физическите и юридическите лица, на които е възложено от държавата или общините да изработят проекти на нормативни актове, оценки на въздействието, както и размера на възнаграждението им.](#)